

Do strajkujących nauczycieli dołączyli pracownicy Departamentu Migracji »10

Rozpoczęła się batalia o budżet »12-13

Nowy bank wejdzie na Litwę. „Oby pochodził spoza Skandynawii” »18

„Moja walka z rakiem piersi” »20-22

Wrócili cali z Izraela. Litwa ewakuowała swych obywateli

Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

Atak Hamasu na Izrael oraz późniejszy odwet Izraela pochłonął już tysiące ofiar. Litwa ewakuowała swych obywateli. Zdaniem stron litewskiej i polskiej, eskalacja konfliktu na Bliskim Wschodzie jest w interesie Moskwy, ponieważ odwraca uwagę od Ukrainy. »6

„Kraszewski” wśród laureatów konkursu Patria Nostra »8

ISSN 1392-0405

Litwa nie pójdzie w ślad Polski: 13. emerytury nie będzie »11

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

**Birbynių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44**

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt).

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedrojc, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Anna Pieszko, Antoni
Radczenko, Witold Janczys,
Marian Paluszkiwicz — fotoreporter

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. 260 84 44, kolport@
kurierwileński.lt), Jolanta Balkiewicz —
reklama (tel. 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski“
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis“

Nakład: 3000 egz.

*Materialów niezamówionych redakcja nie
zwraca. Zastrzeżenie sobie prawo
do skracania i adiacji tekstów.*

*Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.*

Redaktor dyżurny: Alicja Klonowska,
Apolinary Klonowski

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Komentarz dnia

Tabliczka Mackiewicza — stać nas na więcej

Rajmund Klonowski

Niech tytuł Czytelnika nie oburza. Inicjatywa upamiętnienia Józefa Mackiewicza, który był pisarzem wybitnym i z Wilnem wybitnie związanym — jest ze wszechmiar szlachetna i słuszna. Jedyne pytanie, jakie można by postawić, to: dlaczego dopiero teraz? Ale może po prostu w historii są takie zdarzenia, które następują właśnie wtedy, kiedy muszą — i nie wcześniej. Cieszy więc bardzo, że w Zaułku Literackim pojawiła się pamiętka o literacie wileńskim — bo przecież niemało jest tam także

upamiętnionych twórców, którzy z naszym miastem nie mieli za wiele wspólnego.

Na jakie zatem „więcej” nas stać? Bo skoro już w Wilnie ma swoje miejsca pamięci i Czesław Miłosz, i Józef Mackiewicz, to chyba trzeba by upamiętnić dwóch literatów XX-wiecznych, którzy z charakteru byli najwybitniej wileńscy, mimo że tak bardzo różni: Witolda Pileckiego oraz Sergiusza Kościłkowskiego. Tak, Witold Pilecki, oprócz bycia najodważniejszym człowiekiem, miał także wrażli-

wość artysty — widoczną w wierszach, listach i również... w „Raporcie Witolda”, który nie jest suchym dokumentem, tylko dziełem literackim. I być nie może, że ów arcywileńszczyzna w swoim mieście jest nieznaną.

Zaś Sergiusz Piasecki, ze swoją swadą i przekorą, opisami wielokulturowego Wilna we wszystkich kolorach ma też zasługę dla literatury inną i niebagatelną. To on właśnie miał na rozwój pisarskiej kariery Józefa Mackiewicza wpływ największy — i od niego zależało, jak się ona potoczyła. ■

Trzy pytania do...

...**Jorūnė Liutkienė**, głównej specjalistki Wydziału Czynności Administracyjnych i Nadzoru Ruchu Litewskiej Służby Policji Drogowej
Rozmawiała Honorata Adamowicz

1. Do 15 października, podczas akcji prewencyjnej policji „Focus on the road”, zainicjowanej przez Europejską Sieć Policji Drogowej, litewscy funkcjonariusze wraz z partnerami z inicjatywy społecznej UAB Autoaibė, rozdają kierowcom gwizdki ultradźwiękowe. Jaki jest cel tej akcji?

Celem kampanii prewencyjnej jest podniesienie świadomości kierowców w zakresie przepisów ruchu drogowego, zmniejszenie liczby wypadków

drogowych — kolizji pojazdów ze zwierzętami — i ich potencjalnie poważnych konsekwencji oraz stworzenie bezpiecznego środowiska dla użytkowników dróg, przy jednoczesnym promowaniu dobrostanu zwierząt. Podczas kampanii funkcjonariusze również nadzorują kierowców pod kątem niebezpiecznej i chuligańskiej jazdy, manewrowania, wyprzedzania w niedozwolonych miejscach, przejeżdżania przez skrzyżowania i ignorowania sygnalizacji świetlnej.

2. W jakich miastach są rozdawane gwizdki?

Tej jesieni kampania rozszerzyła się na 15 miast — Wilno, Kowno, Kłajpedę, Szawle, Poniewież, Ma-

riampol, Taurogi, Telsze, Ucianę, Gorzdy, Kretynę, Nidę, Połagę, Płungiany i Szyłokarcznię.

3. Jak często dochodzi do wypadków z udziałem zwierząt?

Wypadki z udziałem kierowców, którzy zderzyli się z dzikimi zwierzętami, nie są rzadkością na litewskich drogach. Najczęściej uszkodzane są pojazdy, ale ludzie również odnośszą obrażenia, a zwierzęta giną. Statystyki dotyczące takich wypadków rosną nie tylko wiosną (maj), ale także jesienią, zwłaszcza w październiku i listopadzie, a zimą — w grudniu. W ubiegłym roku w okresie tych trzech miesięcy doszło do 1 600 kolizji ze zwierzętami. ■

■ Rys. Władysław Mickiewicz

Wybory i referendum w Polsce już w ten weekend: co trzeba wiedzieć

W Polsce w najbliższy weekend, w niedzielę 15 października, odbędą się wybory do Sejmu i Senatu RP oraz referendum ogólnokrajowe. Obywatele polscy, przebywający w dniu wyborów na terytorium RL, będą mogli wziąć udział w głosowaniu w lokalu Obwodowej Komisji Wyborczej nr 152, który mieści się w siedzibie Ambasady RP w Wilnie, przy ul. Šv. Jono 3 (lokal jest dostosowany do potrzeb wyborców z niepełnosprawnościami).

Głosowanie w obwodach głosowania utworzonych za granicą odbywa się w lokalu obwodowej komisji wyborczej w ciągu jednego dnia, bez przerwy, między godz. 7.00 a 21.00 czasu miejscowego. Warunkiem udziału w głosowaniu jest posiadanie ważnego polskie-

go paszportu lub dowodu osobistego.

Swoje miejsce do głosowania można zmienić do 12 października — jeśli wiemy, że w tym dniu będziemy przebywali w innym miejscu, niż jesteśmy wpisani w spisie wyborców.

WYBORCA MOŻE SPRAWDZIĆ SWÓJ SPIS WYBORCÓW

Wyborca, który nie wie, gdzie jest zapisany do spisu wyborców, może sprawdzić swoje dane w Centralnym Rejestrze Wyborców, poprzez stronę gov.pl (w zakładce „twoje dane”). Wyborca znajdzie tam informacje o swoich prawach wyborczych oraz miejscu, okręgu i obwodzie głosowania. Sprawdzi też swoje dane przechowywane w rejestrze. Warunkiem udziału w głosowaniu

jest posiadanie ważnego polskiego dokumentu tożsamości.

INFORMACJE W KONSULACIE I NA STRONIE PKW

Szczegółowe informacje dostępne na stronach Ambasady RP w Wilnie oraz Państwowej Komisji Wyborczej (PKW). Możliwy jest kontakt z Wydziałem Konsularnym i Polonii Ambasady RP w Wilnie w razie dodatkowych pytań.

W wyborach startuje sześć głównych komitetów wyborczych: Prawo i Sprawiedliwość, Koalicja Obywatelska, Nowa Lewica, Trzecia Droga Polska 2050 - PSL, Konfederacja i Bezpartyjni Samorządowcy. Więcej szczegółów na stronie Państwowej Komisji Wyborczej RP. ■

Opr. A.K.
na podst. gov.pl, PAP

Imieniny

12 października

Cyriaka, Edwina, Eustachiusza, Feliksa, Grodzisława, Maksymiliana, Serafina, Wilfryda, Witolda

13 października

Daniela, Edwarda, Fausta, Florencjusza, Geralda, Gerberta, Honorata, Karpa, Magdaleny, Maurycyego, Mikołaja, Siemysława, Teofila, Wacława, Wenancjusza

Cytat dnia

„Bezpieczeństwo energetyczne Estonii po uszkodzeniu gazociągu Balticconnector łączącego ją z Finlandią nie jest zagrożone” — oznajmił w środę estoński prezydent Alar Karis. Norweski instytut sejsmologii Norsar wskazał, że w pobliżu gazociągu doszło prawdopodobnie do niewielkiej eksplozji.

Liczba dnia

1 000 000

euro przeznaczył rząd Litwy na odbudowę trzech obiektów zburzonych na Ukrainie podczas działań wojennych.

Cud? Maryja na Lipówce po burzy

W miniony weekend burze nawiedziły Wilno. Ucierpiał m.in. cmentarz na Rossie. Przy szkole na Lipówce doszło jednak do zdarzenia wyjątkowego — konar drzewa, wyrwany wiatrem z pnia, upadł na pomnik Maryi Panny. Upadł, ale... Nie upadł. Pomnik uratowało rozwidlenie konarów, które „otuliły” Maryję. Wieść szybko rozniosła się wśród mieszkańców i społeczności szkoły — kiedyś rosyjsko-polskiej, dziś rosyjskiej. „Myślę, że to cud. To znak, który daje do zrozumienia, że kto wierzy w Boga, ten zostanie ocalony, tak jak Maryja. Nie zważając na wszelki ból, którego dziś tak wiele, nie zważając na cierpienia i zjawiska przyrody” — dzieli się z nami opinią czytelniczka Hanna, która niejednokrotnie przejeżdża nieopodal wspomnianego pomnika. „Cud. Można interpretować, że drzewo tak rosło wcześniej, ale widziałam inne zdjęcia — sprawia wrażenie, jakby naprawdę ktoś okrył pomnik. Dla wierzących to naprawdę cud. To niech tak zostanie, będą więcej modlić się do Matki Bożej i prosić o cud dla siebie. W tym życiu i tak mało cudów” — w rozmowie z dziennikiem zaznacza Jolita. „Nie za bardzo wierzę w cuda. Uzdrowienie nieuzdrowialnego — to cud. Tutaj po prostu tak się stało, drzewo tak wyrosło, w takim razie powinno być nazywane cudem już kiedy zaczęło rosnąć. Ludzie mają natu-

ralną cechę wyszukiwania wyjaśnień w otaczającym świecie. Mnie to nie przeszkadza, to dobrze, ale w mojej opinii to nie jest cud” — odmiennym podejściem podzielił się z nami Karol, mieszkaniec Lipówki. „Nie wiem, czy cud, nie potrafię ocenić, nie widziałem na żywo. Ale takie rzeczy zdarzają się raz na milion” — pole do interpretacji zostawia Bronisław Jankowski, były uczeń szkoły. Zdjęcie wyjątkowego — niezależnie od oceny religijnej — zdarzenia przysłał czytelnik Rajmund, dziękujemy.

Rej. wileński powoli wkracza w sezon grzewczy

Mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz zarządził rozpoczęcie sezonu grzewczego w placówkach oświatowych i medycznych od 11 października. Decyzja związana jest — sprawa oczywista — z obniżeniem temperatur. Obejmuje obiekty z indywidualnym ogrzewaniem oraz zasilane z sieci ciepłowniczych. Samorząd monitoruje warunki pogodowe, aby określić datę rozpoczęcia ogrzewania w całym rejonie. W ubiegłym roku ogrzewanie w tych placówkach wystartowało 4 października. Samorząd przypomniał też, że ministerstwo energetyki ogłosiło nabór wniosków o rekompensatę przy wymianie kotłów na bardziej energooszczędne.

Pijaństwo w Kłajpedzie: kierowniczka działu nietrzeźwa

Egle Deltuvaitė, kierowniczka Wydziału Kultury Samorządu Kłajpedy, była nietrzeźwa w pracy. W związku z tym powołano komisję do zbadania sprawy. Mer Kłajpedy Arvydas Vaitkus ostrzegł, że takie zachowanie nie będzie tolerowane. Sprawa jest badana pod kątem wykroczenia służbowego. Incydent jest szczególnie badany w kontekście innych doniesień o nadużywaniu alkoholu w administracji samorządu.

Wilno chwali się nowymi boiskami przy szkołach

Wilno chwali się kolejnymi otwartymi boiskami przy szkołach. We wtorek 10 października otwarto dwa boiska do koszykówki, jedno boisko do siatkówki, boisko do piłki nożnej, bieżnię i strefę fitness przy wileńskim Gimnazjum Radziwiłłów (lit. Radvilų gimnazija) przy ul. Gelvonų. Koszt renowacji wyniósł 695 tys. euro. W sumie wyremontowano 20 boisk, a w październiku zostaną ukończone zewnętrzne place zabaw w dwóch innych placówkach. Wicemer Donalda Meiželytė apeluje o odpowiednie korzystanie z nowej infrastruktury. Na prace przeznaczono ponad 6 mln euro. Ulepszenia dotyczą również 11 przedszkoli. Planowane są dalsze renowacje, w tym 9 szkół podstawowych na przyszły rok.

Samorządy rozmawiały z prezydentem: bałagan w rządzie blokuje inwestycje

Zbliżający się koniec trzeciego roku perspektywy finansowej Unii Europejskiej (UE) 2021-2027 wywołuje niepokój w regionach Litwy. Żaden projekt inwestycyjny nie został rozpoczęty przez brak postępów w planowaniu ze strony ministerstw. Mindaugas Sinkevičius, przewodniczący Stowarzyszenia Samorządów Litwy (LSA), krytykuje rząd za brak efektywności i opóźnienia.

Podczas spotkania 3 października z prezydentem Gitanasem Nausėdą, przedstawiciele LSA wskazali na ograniczenia dla regionów w zarządzaniu inwestycjami.

Artūras Visockas, mer Szawel, zauważa, że ministerstwa narzucają kierunki inwestycji niezgodne z lokalnymi potrzebami. Fundusze UE dla regionów zostały zredukowane o 187 mln euro. Ostateczny budżet na rozwój regionalny wynosi 1,623 mld euro, czyli o 3 proc. mniej niż przewidywano.

Ruszyło „Światelko Pamięci dla Rosy i Bernardynów”

W dniu 8 października ruszyła tradycyjna akcja zainicjowana przez Społeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą, „Światelko Pamięci dla Rosy i Bernardynów”. W akcji zbierania zniczy komitet podkreśla, aby przynosić znicze szklane, ponieważ takie są bardziej ekologiczne. Szklany wazonik można wykorzystać ponownie, czyszcząc go i wstawiając nowy wkład. Znicze można przynosić do 29 października na recepcję Domu Kultury Polskiej w Wilnie, można wpisać się na listę darczyńców.

W akcji aktywnie uczestniczą polskie szkoły i organizacje.

Karty kolejnego litewskiego banku nie zadziałają na Białorusi

Šiaulių bankas (pol. Bank Szawelski) zawiesza transakcje kartami płatniczymi na Białorusi od 11 października, podał bank. Od września do teraz płatności były ograniczone w niektórych punktach sprzedaży detalicznej.

Simona Urbanavičiūtė, dyrektor Departamentu Zapobiegania Przystępczości Finansowej w Šiaulių bankas, twierdzi, że decyzja ta nie będzie miała znaczącego wpływu na klientów banku. „Ograniczenia te nie powinny mieć znaczącego wpływu na naszych klientów, ponieważ na Białorusi jest bardzo niewiele rozliczeń. Zalecamy, aby klienci podróżujący na Białoruś z wyprzedzeniem rozważyli inne metody płatności” — powiedziała Urbanavičiūtė w oświadczeniu.

W Rosji płatności kartami bankowymi zostały zawieszono od marca 2022 r. Płatności między Litwą a rosyjskimi i białoruskimi firmami zostaną wstrzymane jesienią 2022 r.

Inne duże banki — Luminor, Swedbank i SEB — zawiesiły korzystanie z kart płatniczych na Białorusi już we wrześniu.

„JP2” spotkało się z B-Girl Nicka

Jak dowiadujemy się od Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie, uczniowie szkoły spotkali się w auli z mistrzynią świata w breakdance, Dominiką Baniewicz. Dominika jest znana jako B-Girl Nicka. Pod koniec września zdobyła złoty medal w Mistrzostwach Świata Breakdance w Belgii. Tym samym stała się przyszłą reprezentantką Litwy na Igrzyskach Olimpijskich 2024 w Paryżu.

„Lekcja motywacji — spotkanie z uczennicą naszego gimnazjum, Mistrzynią Świata Breakdance — Dominiką Baniewicz” — tak spotkanie opisała społeczność gimnazjum na swoich mediach społecznościowych.

Dominika Baniewicz opowiedziała o swojej drodze i osiągnięciach, uczniowie zrobili pamiątkowe wspólne zdjęcie z mistrzynią. Przyszły rok 2024 będzie dla Dominiki przełomowy jako rok Igrzysk Olimpijskich w Paryżu.

Sąd Konstytucyjny zdecydował: Chiny pozostaną na liście

Sąd Konstytucyjny odrzucił skargę 35 posłów opozycji kwestionujących decyzję rządu o umieszczeniu Chin na liście nierzetelnych dostawców oprogramowania i sprzętu komputerowego. Skargę złożono w lipcu, a TK zwrócił ją we wrześniu, podkreślając brak merytorycznych argumentów. Informację upublicznił Mindaugas Lingė, przewodniczący Sejmowej Komisji Budżetu i Finansów (BFK). Opozycja zarzucała rządowi brak konsultacji z prezydentem i Sejmem oraz możliwość arbitralnego wykluczania firm. Sąd odwołał się do uchwały parlamentu, mówiącej o zagrożeniach ze strony Chin.

Festyn kapel w Bujwidzach. Poprowadzi Bałbatuńszczyk

W sobotę 14 października w Bujwidzach odbędzie się tradycyjny festyn kapel wiejskich „Do rana grać, po tańcu spać”.

Festyn odbędzie się już po raz 8. Na scenie wystąpią nie tylko zespoły z Wileńszczyzny, ale także muzycy z rejonów ignalińskiego i święciańskiego. Zabawę płynnie poprowadzi gawędziarz z Wileńszczyzny Wincuk Bałbatuńszczyk (Dominik Kuziniewicz). Początek o godz. 16:00 w Ośrodku Kultury w Bujwidzach (ul. Kościelna 2). Organizator: Wielofunkcyjny Ośrodek Kultury w Niemenczynie.

Str. opr. Apolinary Klonowski na podst. BNS, inf. wł., mat. pras., vilnius.lt, vrsna.lt, isa.lt; Fot. Gimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie, vilnius.lt, Marian Paluszkiwicz, opr. A.K. Masz newsa? Skontaktuj się z dziennikarzem: a.klonowski@kurierwilenski.lt

Horror na Bliskim Wschodzie. Litwa ewakuowała swych obywateli

Antoni Radczenko

Samolot linii lotniczych „Skyllence” z 97 obywatelami Litwy oraz 27 obywatelami Izraela na pokładzie wczoraj przed godz. 13 wylądował w Wilnie. Część obywateli Litwy to pielgrzymi, którzy w czasie ataku byli w Betlejem, który leży na Zachodnim Brzegu w Autonomii Palestyńskiej.

„SPARTAN” W TURCJI

Szef Narodowego Centrum Zarządzania Kryzysami Vilmantas Vitkauskas poinformował, że Litwa wysłała do Turcji samolot wojskowy „Spartan”, który również będzie użyty do ewakuacji obywateli Litwy z ogarniętego wojną Izraela. „Będzie czekał na okazję, kiedy zbierze się większa liczba osób, którzy planują opuścić Izrael. Samolot przetransportuje ich do bezpiecznego państwa, regionu, a stamtąd zorganizujemy lot do Litwy” — tłumaczył Vitkauskas.

Szef litewskiej dyplomacji Gabrielius Landsbergis, który oficjalnie potępił działania Hamasu, w środę udał się z dwudniową wizytą do Egiptu. Celem wizyty jest omówienie sytuacji w regionie po sobotnim zmasowanym ataku Hamasu na terytorium Izraela. „Minister podkreślił, że atak Hamasu przeciwko Izraelowi nie jest tylko regionalnym konfliktem i może mieć szersze skutki geopolityczne w kontekście agresji Rosji przeciwko Ukrainie i innych toczących się konfliktów” — czytamy w oświadczeniu litewskiego MSZ, które zostało wydane po spotkaniu online z ministrami spraw zagranicznych krajów członkowskich Unii Europejskiej.

IRAN I ROSJA

W podobnym tonie wypowiedział się rzecznik rządu RP. Piotr Müller w rozmowie z dziennika-

rzami oświadczył, że nie ma bezpośrednich dowodów na to, że za atakiem Hamasu stoi Rosja. „Natomiast, w perspektywie geopolitycznej zawsze patrzy się na to, kto ma interes w tego typu działaniach. A bez wątpienia atak Hamasu jest w interesie Rosji, ponieważ międzynarodowa opinia publiczna i jej uwaga zaczyna się skupiać na Bliskim Wschodzie, a mniej będzie się skupiać na terenie Ukrainy” — podkreślił przedstawiciel polskiego rządu.

Z kolei Departament Stanu USA oświadczył, że Iran jest współwinny zbrodni Hamasu ze względu na wieloletnie wspieranie tej organizacji, ale na razie strona amerykańska nie posiada dowodów na to, by ten kraj brał bezpośredni udział w przygotowaniu sobotnich ataków. Stany Zjednoczone nie mają też dowodów na to, że za atakiem stoi Rosja, chociaż taką wersję zasugerował prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski.

TYSIĄCE OFIAR

Poza tym Landsbergis zaapelował, aby UE bardziej zaangażowała się w rozwiązanie konfliktu palestyńsko-izraelskiego. „Europa powinna konstruktywnie przyczynić się do rozwiązania problemu, ponieważ region Bliskiego Wschodu tego od nas oczekuje” — stwierdzono w piśmie.

Hamas, który od kilkunastu lat niepodzielnie rządzi w Strefie Gazy, zaatakował Izrael w minioną sobotę. Po stronie izraelskiej w ciągu niecałego tygodnia zginęło 1 200 osób, spośród których 170 było żołnierzami. Liczba rannych sięgnęła 3 tys. osób, natomiast około 150 zostało porwanych przez Hamas. Strona palestyńska podała, że w ramach akcji odwetowych wojsk Izraela zginęło co najmniej 900 osób, a prawie 5 tys. zostało rannych. Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej (OCHA) poinformowało, że z powodu izraelskich nalotów 260 tys. mieszkańców Strefy Gazy musiało opuścić swój dom. ■

W ciągu zaledwie 48 godzin Izrael zmobilizował w szeregi armii ok 300 tys. żołnierzy rezerwistów Fot. EPA-ELTA

Wojna w Ukrainie: Rosja nie dba o zdrowie psychiczne swych żołnierzy

Jedna piąta przyszłorocznego budżetu Ukrainy ma pójść na obronę. Gabrielius Landsbergis oświadczył, że agresja Rosji dotyczy nie tylko Ukrainy i Europy, ale całego świata. Jens Stoltenberg zapewnił, że walka Ukrainy jest walką całego NATO.

W Ukrainie trwają zaciekle walki. Rosjanie podjęli próbę lokalnej ofensywy w rejonie Awdijiwki leżącej w obwodzie donieckim oraz na południowy zachód od miejscowości Orichiw w obwodzie zaporoskim. Amerykański think tank Instytut Studiów nad Wojną (ISW) zasugerował, że Moskwa dąży do odciążenia sił ukraińskich od położonego w tym samym obwodzie Robotynego. „Mają one prawdopodobnie na celu związanie sił ukraińskich i niedopuszczenie do przerzucenia rezerw na ważne odcinki frontu w zachodniej części obwodu zaporoskiego” — napisano w środowym raporcie ISW.

ROKOWANIA O KRYZYSIE

Ministerstwo Obrony Wielkiej Brytanii ze swej strony poinformowało, że rosyjskie wojsko stoi w obliczu kryzysu zdrowia psychicznego, co negatywnie odbija się na jego skuteczności bojowej. „Brak dbałości o zdrowie psychiczne żołnierzy i o ich zdolność do walki sprawia, że skuteczność bojowa Rosji nadal utrzymuje się poniżej optymalnego poziomu” — podali Brytyjczycy.

Przed kilkoma dniami prezydent Ukrainy wydał dekret, który przewiduje w roku 2024 przeznaczenie ponad 21 proc. PKB na cele obronne. Natomiast rząd ma przeznaczyć na obronę kraju minimum 46 mld dolarów.

Sekretarz generalny NATO Jens Stoltenberg, po raz kolejny zapewnił, że sojusz nadal będzie stać u boku Ukrainy. „Wasza walka jest naszą walką, wasze bezpieczeństwo jest naszym bezpieczeństwem, wasze wartości są naszymi wartościami” — oświadczył w Brukseli Stoltenberg. Konferencja prasowa sekretarza generalnego, na której był obecny Zelenski, została zorganizowana z powodu 16. spotkania Grupy Kon-

Rosja uderza w obiekty cywilne, aby psychologicznie zastraszyć Ukrainę — tymczasem zaniedbuje morale własnych żołnierzy Fot. EPA-ELTA

taktowej ds. Obrony Ukrainy. Zwanej potocznie Grupą Rammstein. Tematem spotkania ministrów obrony NATO będzie nie tylko dalsza pomoc Ukrainie w wojnie z Rosją, ale również kwestia uszkodzenia gazociągu łączącego Finlandię z Estonią. Władze obu krajów oświadczyły, że przyczyną uszkodzenia gazociągu było działanie ludzkie. Podkreślając, że w najbliższych miesiącach dla Ukrainy kluczową sprawą będzie zapewnienie obrony powietrznej. „Prezydent Putin przygotowuje się znowu do użycia zimy jako broni, czyli atakowania systemów energetycznych, infrastruktury gazowej. Musimy temu zapobiec” — zadeklarował sekretarz generalny NATO.

ZAANGAŻOWANIE LITWY

Litwa nadal angażuje się w zapewnienie pomocy Ukrainie na szczeblu międzynarodowym. Na posiedzeniu UE — Rada Współpracy Państw Zatoeki Perskiej, 10 października, minister spraw zagranicznych Litwy Gabrielius Landsbergis oświadczył, że Rosja

walczy nie tylko z Ukrainą, ale z całym wolnym światem. „Oczywiście rosyjska agresja ma olbrzymi wpływ na bezpieczeństwo Europy, ale musimy odrzucić dążenia Rosji do nazwania tej wojny konfliktem regionalnym, co odwraca uwagę świata i nie zezwala mu szukać rozwiązań gdzieś indziej. Wszyscy widzimy, że destruktywny wpływ tej agresji ma nie tylko wpływ na Ukrainę i Europę, ale na wszystkich mieszkańców Ziemi” — oświadczył polityk.

Minister finansów Gintarė Skaitė, od środy do niedzieli, będzie brała udział w corocznym spotkaniu Banku Światowego oraz Międzynarodowego Funduszu Walutowego. Na spotkaniu zostanie poruszona kwestia pomocy Ukrainie. Już wcześniej nasz kraj zadeklarował przekazanie 10 mln euro na odbudowę Ukrainy i Mołdawii w ramach Międzynarodowego Stowarzyszenia Rozwoju, czyli organizacji wspomagającej Bank Światowy w zakresie pomocy najbardziej ubogim krajom świata poprzez udzielanie korzystnych kredytów. ■

Opr. Antoni Radczenko
na podst. PAP, BNS

Drużyna z Nowej Wilejki wśród laureatów konkursu historycznego Patria Nostra

Ilona Lewandowska

Uczniowie wraz z nauczycielem mieli za zadanie przygotowanie filmu o rządach Stefana Batorego, konkretnie o sprawie Samuela Zborowskiego.

Projekt Patria Nostra od 7 lat wychodzi do szkół z propozycją uatrakcyjnienia edukacji historycznej. Celem konkursu jest propagowanie wiedzy o historii Polski, krzewienie patriotyzmu, budowa poczucia wspólnoty wśród młodych Polaków.

81 UCZESTNIKÓW

Gimnazjum Kraszewskiego wzięło udział w konkursie regionalnym — Obszar Północ, który adresowany jest do młodzieży z województw: pomorskiego, kujawsko-pomorskiego, warmińsko-mazurskiego oraz młodzieży polskiej i polonijnej z całego świata. Organizatorzy konkursu są przekonani, że dzięki nowoczesnym technologiom przy tworzeniu filmowych prac konkursowych, kształcenie jest twórcze, rozwijające i inspirujące. W tej edycji konkursu wzięło udział 81 szkół. Warto zauważyć, że konkurs cieszy się naprawdę wielką popularnością, bo analogiczne, regionalne konkursy są jeszcze trzy, a poza tym istnieje konkurs światowy i konkurs dla szkół artystycznych.

Prace wykonane w ramach Filmowego Konkursu Historycznego Patria Nostra to krótkie 60-sekundowe filmy i animacje prezentujące ważne wydarzenia z historii Polski, wykonane różnymi technikami. Dotyczą one wydarzeń z jednego z 52 tygodni w roku. Tematy nie są wybierane przez uczestników dowolnie, ale przydzielane im według kolejności zgłoszeń na podsta-

Drużyna Gimnazjum im. Józefa Ignacego Kraszewskiego zajęła III miejsce w konkursie na krótki film historyczny Patria Nostra.

Konkurs zakończył się uroczystą Galą Finałową, podczas której laureaci otrzymali nagrody finansowe oraz replikę szabli dla swojej szkoły

Fot. Uczestnicy konkursu

wie listy ułożonej w porządku chronologicznym.

DRUGA SZABLA „KRASZEWSKIEGO”

— Kiedy otrzymaliśmy temat, wydawał się on dosyć trudny. Wymagał odpowiednich strojów, dekoracji a wreszcie zamku. Najtrudniej było z tym ostatnim. Zdecydowaliśmy się na zaadaptowanie dla naszych potrzeb starego młyna w Nowej Wilejce. Wystarczyło powycinać krzaki, posprzątać; zapalone pochodnie stworzyły odpowiedni klimat i mieliśmy Wawel na miejscu — wyjaśnia nauczyciel Waldemar Szełkowski, nauczyciel historii, założyciel Wileńskiego Klubu Rekonstrukcji Historycznej Garnizon Nowa Wilejka.

W konkursie prace oceniają sami uczestnicy. Każda z drużyn ma do dyspozycji od 1 do 5 punktów, które może przyznać filmowi,

który uważa za najlepszy. Co zdecydowało, że nagroda trafiła do „Kraszewskiego”?

— Być może to, że w naszym filmie są nie tylko fakty, ale także emocje. Uważam, że najciekawszy moment to widok twarzy dziewcząt po egzekucji Zborowskiego. Temat wydawał nam się więc trudny, ale ostatecznie był bardzo odpowiedni — mówi Szełkowski.

Konkurs zakończył się uroczystą Galą Finałową, podczas której laureaci otrzymali nagrody finansowe oraz replikę szabli dla swojej szkoły. Każdy uczestnik konkursu otrzymał też torbę wypełnioną nagrodami, niezależnie od zajętego miejsca. Dla „Kraszewskiego” jest to już druga szabla, którą uczniowie wywalczyli w konkursie Patria Nostra. ■

Nowy model opodatkowania nieruchomości bardziej korzystny dla bogatszych?

Honorata Adamowicz

Sejm przyjął we wtorek nowy model podatku od nieruchomości. Proponowany podatek ma wynosić 0,05–4 proc. wartości nieruchomości. O ostatecznej wysokości miałyby decydować samorządy.

Poseł Vytautas Gapšys sądzi, że wybrany model opodatkowania nieruchomości jest niewłaściwy i niesprawiedliwy dla mieszkańców podlegających różnym samorządom.

— Ten model jest niesprawiedliwy. Powodem jest to, że chce on obciążyć podatkiem od nieruchomości dużą część społeczeństwa posiadającą nieruchomości o zróżnicowanej wartości lub przeciwnie — będą miały podobną wartość, ale będą obciążone inną wysokością podatku. Mieszkanie o tej samej wartości w jednym samorządzie może osiągnąć medianę i właściciel będzie już musiał płacić podatek, a w innym samorządzie to samo mieszkanie nie osiągnie mediany i właściciel nie będzie musiał płacić — zaznacza w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Vytautas Gapšys.

Jak mówi, ten model opodatkowania nieruchomości jest niesprawiedliwy, ponieważ prawdopodobne jest, że samorządy będą zmuszone do wyboru najwyższego podatku.

— Jeśli wybiorą najniższą stawkę podatku, to ministerstwo finansów w czasie opracowywania budżetów zaleci im: „Zbierajcie podatki od nieruchomości” — zauważa rozmówca.

SAMORZĄDY BĘDĄ MUSIAŁY OPODATKOWAĆ MIESZKAŃCÓW

— Myślę, że tworzą się warunki, w których samorządy wpadną w pewną pułapkę i będą musiały opodatkować mieszkańców. Powstanie wtedy paradoks, na przykład w Wilnie za mieszkanie o wyższej wartości nie będzie trzeba płacić podatku, podczas gdy w Ignalinie, Święcianach lub Solecznikach podatek zostanie już naliczony. Moim zdaniem wybrany model jest nieprawidłowy i powinien zostać zwrócony pomysłodawcom do popra-

wy. Wybrany model zakłada, że medianę cen nieruchomości będą ustalały samorządy — podkreśla Gapšys.

Rozmówca przytoczył przykład. Jeśli mediana ceny nieruchomości w Wilnie wynosi, powiedzmy, 60 000 euro, oznacza to, że mieszkanie powyżej 60 000 będzie już opodatkowane, a poniżej 60 000 nie. Ale mediana nieruchomości w Onikształch będzie znacznie niższa, na przykład 30 000. Dlatego mieszkanie w Onikształch powyżej 30 000 będzie opodatkowane, podczas gdy mieszkanie w Wilnie poniżej 60 000 nie będzie opodatkowane.

— Dojdzie do tego, że w Wilnie, gdzie ludziom żyje się lepiej, za droższe mieszkanie nie trzeba będzie płacić — wyjaśnia rozmówca.

Komisja Budżetu i Finansów w zeszłym tygodniu rozpatrzyła propozycję rządu, ale uzupełniła ją poprawką swojego przewodniczącego, konserwatysty Mindaugas Lingė, wprowadzającą „nożyczki” w wysokości 0,05–4 proc. dla podatku od nieruchomości komercyjnych i mieszkaniowych od 2025 r. przy jednoczesnym pozostawieniu konkretnych stawek do zatwierdzenia przez poszczególne samorządy.

SAMORZĄD BĘDZIE MÓGŁ POBIERAĆ WYŻSZY PODATEK

Projekt zwolniłby z podatku część wartości głównego mieszkania, która nie przekracza 1,5 proc. mediany wartości nieruchomości w danej miejscowości (średnia wartość mieszkania).

Ponadto komitet zaproponował, aby samorząd mógł pobierać wyższy podatek od nieruchomości, jeśli budynek nie posiada działki. Lingė oszacował, że obecnie tylko 1 proc. właścicieli najdroższych nieruchomości płaci podatek od nieruchomości.

„1 proc. nie może być odpowiedździalny za poprawę dróg, ścieżek rowerowych, chodników i oświetlenia ulicznego, parków i placów zabaw na całej Litwie. Prawie 14 mln euro, które są zebrane (w 2022 r.) od tego 1 proc., nie pozwoli na wygładzenie wszystkich dziur i oświetlenie wszystkich ulic. Jest to aktualne dla całej Litwy, a nie tylko dla tych miejsc, gdzie mieszkają obecni właściciele drogich nieruchomości i płatnicy tego podatku” — powiedział poseł, przedstawiając wnioski komisji w Sejmie. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

Projekt zwolniłby z podatku część wartości głównego mieszkania, która nie przekracza 1,5 proc. średniej wartości nieruchomości w danej miejscowości

Do strajkujących nauczycieli dołączyli pracownicy Departamentu Migracji

Pod gmachem rządu strajkowali nie tylko nauczyciele, ale też pracownicy Departamentu Migracji. Wśród głównych postulatów — wyższe wynagrodzenia oraz lepsze warunki pracy.

Justyna Giedrojć

Zdaniem Andriusa Navickasa, przewodniczącego Litewskiego Związku Pracowników Oświaty, jeżeli parlamentarzyści nie podejmą działań w sprawie podwyżki wynagrodzeń przed przyjęciem budżetu na przyszły rok, strajk może zostać tymczasowo przerwany.

— Przedstawiliśmy nasze postulaty sejmowej frakcji liberałów. Na razie nie udało nam się niczego osiągnąć w kwestii podwyżek wynagrodzeń nauczycieli. Sejm rozpatrzy budżet dopiero 5 grudnia. Strajk nadal trwa, ale strajkować do grudnia byłoby bardzo szkodliwe dla uczniów i finansowo trudne dla nauczycieli, bo strajkując nie otrzymują wynagrodzenia. Na razie strajk trwa, planujemy jednak przerwać go i wznowić pod koniec listopada — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Andrius Navickas, przewodniczący związku zawodowego organizującego strajk. Związkowcy żądają podwyżek wynagrodzeń nauczycieli o 15 proc. od stycznia 2024 r. i o 15 proc. od września. Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu RL proponuje podwyżkę o 10 proc. od stycznia i 10 proc. od września. We wtorek, 10 października strajkowało około 2 tys. pracowników placówek oświatowych.

MOŻE DOJŚĆ DO MASOWEGO ODEJŚCIA PRACOWNIKÓW

Tego dnia do strajkujących nauczycieli dołączyli pracownicy Departamentu Migracji przy MSW.

Razem z Litewskim Związkiem Zawodowym „Solidarumas” zorganizowali oni pikietę, podczas której chcieli zwrócić uwagę władz na niskie wynagrodzenia, brak pracowników oraz żądali podwyżek. W oświadczeniu opublikowanym

■ Nauczyciele nadal protestują pod gmachem rządu Fot. Marian Paluszkiwicz

przez Związek Zawodowy „Solidarumas” podkreśla się, że jeśli w najbliższym czasie nie zostaną rozwiązane kwestie podwyższenia wynagrodzeń, obciążenia pracą oraz braku specjalistów w Departamencie Migracji może dojść do masowego odejścia pracowników. To z kolei sparaliżowałoby działalność tej instytucji. Średnie miesięczne wynagrodzenie pracowników tej placówki „na rękę” wynosi 870 euro.

BRAKUJE SPECJALISTÓW

Obciążenie pracą w Departamencie Migracji stale wzrasta — o 30 proc. każdego roku.

W 2021 r. do centrum telefonicznego przy departamencie, który przyjmuje zgłoszenia i udziela informacji, zadzwoniło 243 tys. interesantów, w 2022 r. — 395 tys., zaś tylko w pierwszej połowie roku bieżącego — prawie 212 tys. Z roku na rok coraz więcej obywateli Bia-

łorusi, Rosji i Ukrainy składa wnioski o zezwolenia na pobyt stały na Litwie. Pomimo to w 2023 r. szczególnie wzrosła liczba wniosków składanych przez obywateli Litwy, u których nadszedł czas zmiany paszportu czy dowodu osobistego.

W 2019 r. pracownik Departamentu Migracji w ciągu miesiąca musiał rozpatrzyć średnio około 70 wniosków, w 2020 r. — 109, w 2021 r. — 131, w 2022 r. — 206, w pierwszym półroczu 2023 r. — 241 wniosków. „Solidarumas” także informuje, że obecnie w tej instytucji brakuje 10 proc. pracowników, jest 51 wolnych etatów.

Systematycznie ogłaszane są konkursy na różne stanowiska, jednak ostatnio, z powodu niskich zarobków, nikt się nie zgłasza do udziału. Związkowcy żądają podwyżek miesięcznego wynagrodzenia o 30 proc., tymczasem minister spraw wewnętrznych Agnė Bilotaitė zapowiedziała, że rozważane są możliwości podniesienia płacy o 15 proc. ■

Litwa nie pójdzie w ślady Polski: 13. emerytury nie będzie

Honorata Adamowicz

Rimantė Šalaševičiūtė, przewodnicząca sejmowej Komisji Spraw Socjalnych i Pracy, była ministrem zdrowia proponuje jednorazową wypłatę dla osób otrzymujących świadczenia emerytalne, renty socjalne i rekompensaty.

13. EMERYTURA NIEPOTRZEBNA?

— Dla nas było wielką niespodzianką to, że według litewskich polityków ludzie nie potrzebują 13. emerytury. Tu warto podkreślić, że nie proponowaliśmy, żeby 13. emerytura raz do roku była wypłacana wszystkim emerytom. Mowa była przede wszystkim o pomocy dla tych, którzy najbardziej jej potrzebują, których świadczenia są najmniejsze. Cieszy nas jedynie to, że mniej więcej o 60 euro mają wzrosnąć emerytury z tytułu pomocy w starości — wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Rimantė Šalaševičiūtė.

Inicjatorka projektu ustawy ocenia, że jego wdrożenie w pierwszym roku kosztowałoby budżet państwa około 200 mln euro, zaś w kolejnych latach zapotrzebowanie na środki mogłoby ulec zmianie.

— Jeśli projekt ustawy zostałby przyjęty, zapewniłby jednorazową wypłatę raz w roku wszystkim osobom pobierającym emerytury z zabezpieczenia społecznego, emerytury z tytułu pomocy w starości i renty inwalidzkiej. Seniorzy, którzy otrzymują średnią lub poniżej średniej emeryturę z zabezpieczenia społecznego, która jest ustalana i wchodzi w życie 1 stycznia przyszłego roku, byłiby uprawnieni do takiej wypłaty. Wysokość świadczenia byłaby powiązana z podstawową kwotą części ogólnej emerytury i podstawową kwotą emerytury z tytułu pomocy

Sejm odrzucił inicjatywę wypłacania seniorom raz w roku okresowej emerytury, zwanej również 13. emeryturą.

społecznej. Myślę, że raz do roku dodatkowe pieniądze dla najbardziej potrzebujących byłyby bardzo pomocne — mówi przewodnicząca sejmowej Komisji Spraw Socjalnych i Pracy.

OBCIĄŻENIE DLA BUDŻETU

W przypadku zatwierdzenia ustawy przez Sejm, emeryci otrzymyaliby roczną wypłatę w wysokości co najmniej 246 euro. Beneficjenci rent socjalnych i rekompensat otrzymyaliby wypłatę w wysokości 184 euro.

— 13. emerytura byłaby wypłacana dla seniorów do 20 listopada. Listopad wybraliśmy nieprzypadkowo. To jest miesiąc, kiedy przychodzą już rachunki za ogrzewanie, zbliżają się święta. Dodatkowe roczne płatności o charakterze ryczałtowym, znane również jako 13. i 14. emerytura, są wypłacane w Austrii, na Cyprze, Węgrzech, we Włoszech, w Polsce,

Portugalii i na Słowacji. Nie wiem, dlaczego nasi politycy nie chcą naśladować dobrych przykładów — zaznacza Šalaševičiūtė.

„Za” projektem ustawy o okresowej wypłacie emerytur głosowało 32 posłów, 39 było przeciw, a 16 wstrzymało się od głosu. Sejm nie widział potrzeby poprawienia projektu i został on odrzucony.

Według premier Ingridy Šimonytė z powodu dodatkowego obciążenia dla budżetu inicjatywa ta spotkała się z największą krytyką. Premier filozoficznie zaproponowała, abyśmy przemyśleli, czy lepiej jest mieć 12 większych emerytur, czy 12 mniejszych emerytur i 13. emeryturę.

W sierpniu 2023 r. na Litwie było około 616 000 osób pobierających emerytury i około 7,5 tysiąca osób pobierających wcześniejsze świadczenia emerytalne. ■

■ Dodatkowe pieniądze dla najbardziej potrzebujących byłyby bardzo pomocne
Fot. Marian Paluszkiewicz

Rozpoczęła się batalia o budżet: optymizm rządzących vs. pesymizm opozycji

„Budżet dla ludzi” czy „impieza wyborcza konserwatystów”? W Sejmie rozpoczęły się ostre dyskusje nad projektem przyszłorocznego budżetu państwa. Ostateczna decyzja ma zapaść na początku grudnia.

Antoni Radczenko

Pod agendę Sejmu trafił projekt budżetu państwa na przyszły rok przygotowany przez ministerstwo finansów i zatwierdzony w ubiegłym tygodniu przez rząd. „Po kilku latach zawirowań, sądzę, że budżet na rok 2024 pozwoli ludziom, w sposób rzeczywisty, odczuć wzrost ekonomiczny” — oświadczyła we wtorek w siedzibie Sejmu minister finansów Gintarė Skaistė.

Parlamentarzyści otrzymali we wtorek, 10 października, też projekty budżetów „Sodry” (PSDF) oraz funduszu emerytalnego (PAF). Projekt budżetu państwa został przygotowany przy założeniach, że wzrost PKB będzie w granicach 1,7 proc., inflacja nie przekroczy 2,9 proc., bezrobocie będzie na poziomie 6,6 proc., a średnie wynagrodzenie wzrośnie o 6,5 proc.

ZAŁOŻENIA BUDŻETOWE: „WIĘCEJ DLA LUDZI”

Przyszłoroczny budżet państwa zakłada 17 mld przychodów, czyli odpowiednio o 1,46 mld euro i 9,4 proc. więcej niż w roku bieżącym. Wydatki mają być na poziomie 20,5 mld euro. W przypadku wydatków państwo wyda o 1,5 mld więcej (7,9 proc.) niż to było przewidziane w budżecie na rok 2023. Dług publiczny ma wynosić 39,8 proc. PKB. Deficyt budżetowy ma nie przekraczać 2,9 proc. PKB. To bezpośrednio wynika z postanowień paktu fiskalnego UE, czyli z tzw. kryteriów z Maastricht, którego zasady zakładają, że deficyt państw członkowskich ma nie przekraczać 3 proc. PKB, a dług publiczny 60 proc. PKB.

Minister finansów nazwała przyszłoroczny budżet „budżetem dla ludzi”. Swoją definicję szefowa resortu finansów uzasadniała tym, że państwo przeznaczy 1,7 mld euro na wzrost dochodów mieszkańców. Mię-

Vilija Blinkevičiūtė twierdzi, że w swej polityce fiskalnej rządzący nadal stoją po stronie najbardziej bogatych **Fot. Marius Morkevičius, ELTA**

dzy innymi miesięczne wynagrodzenie minimalne ma wynieść 942 euro, przed odliczeniem podatków, czyli planowany wzrost ma być na poziomie 10 proc. Obecnie minimalne wynagrodzenie wynosi 840 euro. W ciągu sześciu lat minimalna wypłata ma wzrosnąć do ponad 400 euro.

Średnia emerytura ma wynieść 644 euro. Przykładowo w 2016 średnia emerytura wynosiła zaledwie 266 euro. Poza tym pieniądze na dziecko mają wzrosnąć do 96,25 euro.

Najwięcej środków budżetowych ma trafić do sektora ochrony socjalnej — 10 mld euro. Na remont dróg państwo zamierza przeznaczyć 715 mln euro. Na obronę kraju ma być przeznaczonych 2,13 mld euro, czyli 2,17 proc. PKB. Pomoc Ukrainie ma być na poziomie 232 mln euro.

W przypadku budżetu Sodry przychody mają wynosić 7,64 mld euro, czyli o 8,2 proc. więcej niż są

oczekiwane w 2023 r.; a wydatki 7,06 mld, czyli większe o 11 proc. niż w roku obecnym. Budżet PAF ma mieć 16,4 mln euro przychodów oraz 3,3 mln wydatków.

KRYTYKA OPOZYCJI: „ZBYT OPTYMISTYCZNY”

Były premier, a obecnie poseł frakcji Związku Demokratów „W imię Litwy” Algirdas Butkevičius skrytykował projekt budżetu. Zdaniem polityka jest zbyt optymistyczny, ponieważ zostały przyjęte błędne założenia. Wzrost PKB na poziomie 1,7 proc., zaznaczył parlamentarzysta, przy uwzględnieniu obecnych realiów, jest raczej nierealny. „Sądzę, że prognozy wzrostu dochodów mieszkańców są zbyt optymistyczne. To samo dotyczy wzrostu PKB. Oczywiście ciężko odgadnąć, ale sądzę, że bardziej trafną prognozę będzie można podać w grudniu.

12.>>

Tym niemniej, analizując komentarze niektórych międzynarodowych i litewskich ekspertów, to takiego wzrostu w przyszłym roku nie będziemy mieli” — skomentował projekt polityk.

Nie kryła swej krytyki również liderka socjaldemokratów europolsłanka Vilija Blinkevičiūtė. Jej zdaniem budżet państwa potrzebuje dodatkowych stałych dochodów. „Niestety rządzący nadal bronią interesów osób najbardziej bogatych, a największy ciężar podatkowy ponoszą osoby otrzymujące średnie lub najniższe wynagrodzenie miesięczne” — skrytykowała projekt Blinkevičiūtė.

Starosta frakcji socjaldemokratów Orinta Leiputė projekt przyszłorocznego budżetu nazwała „impresą wyborczą konserwatystów”. „Mieliśmy do czynienia z olbrzymią inflacją we wszystkich sektorach. Poza tym geopolityczny ferment u naszych granic dalej zagraża naszej gospodarce. (...) Ten budżet przybliży Litwę do czerwonej linii, czyli deficytu budżetowego o wysokości 3 proc. Cał-

kiem możliwe, że pod koniec roku deficyt jeszcze bardziej wzrośnie” — mówiła polityk.

WIĘCEJ NA OBRONĘ. ALE SKĄD?

Gitanas Nausėda uważa, że w przyszłorocznym budżecie zbyt mało środków finansowych przeznaczono na dzieci, rodziny i infrastrukturę drogową. Poza tym prezydent proponował możliwość zadłużania się do 3 proc. PKB sektorowi obrony.

„Propozycje dotyczące zwiększenia wydatków zawsze były i będą. Mi się wydaje, że decyzje i propozycje, które teraz są zgłaszane, muszą być zbilansowane. To oznacza, że jeśli zwiększamy pewne wydatki, to musi paść propozycja, w jakim sektorze je zmniejszymy” — odpowiedziała minister Gintarė Skaistė.

Minister ochrony kraju Arvydas Anušauskas oświadczył, że wydatki na obronę, podobnie jak inne wydatki budżetowe, są zależne od kryteriów z Maastricht. Więc w tym wypadku Litwa ma nieduże pole do manewru. Szef resortu obrony dodał, że prezydent na

forum unijnym może zainicjować dyskusję, aby wydatki obronne nie były zależne od tych kryteriów. „Nie widzę na razie perspektyw w tej kwestii, ale rozmawiać o tym trzeba” — powiedział dziennikarzom Anušauskas.

W podobny sposób wypowiedziała się też przewodnicząca Sejmu Viktorija Čmilytė-Nielsen, w rozmowie z dziennikarzami, podkreśliła, że w trakcie dyskusji nad budżetem każdego roku padają propozycje zwiększenia wydatków na konkretne zadania socjalne. „Mam nadzieję, że każdy, kto w Sejmie zaproponuje dodatkowe wydatki, wskaże też dziedziny, które je skompensują” — oświadczyła polityk.

Ostateczne głosowanie w Sejmie ma odbyć się 5 grudnia. Pierwsze czytanie projektu ma odbyć się 14 listopada, drugie — 23. Zgodnie ze statutem Sejmu rząd projekt budżetowy na przyszły rok ma złożyć nie później niż 17 października. Do 25 listopada mają odbyć się dwa czytania projektu, następnie nie później niż 15 dni od drugiego czytania ma odbyć się głosowanie. ■

■ W Sejmie rozpoczęła się dyskusja nad przyszłorocznym budżetem państwa Fot. Olga Posaškova, Irs.lt

Będzie trochę nowocześnie, a trochę retro. Propozycje MTM dla wileńskich widzów

Iłona Lewandowska

— Mam nadzieję, że zarówno jedna jak i druga propozycja oczaruje naszych odbiorców, naszych widzów i głęboko wierzę, że ta tegoroczna współpraca będzie na tyle dobrze odebrana, że będziemy mogli w przyszłym roku przyjechać do państwa z kolejną propozycją — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Iwona Wujastyk, dyrektorka teatru.

SPEKTAKLE W RAMACH X DNI KULTURY POLSKIEJ

Mazowiecki Teatr Muzyczny im. Jana Kiepury w Warszawie działa od 18 lat, dzięki decyzji Sejmiku Województwa Mazowieckiego. W pierwszych latach swojej działalności nazywany był „Operetką” i ten gatunek sceniczny był od początku szczególnie bliski twórcom związanym z teatrem. Już za kilka tygodni po raz pierwszy teatr z Mazowsza zagości na scenie DKP. Spektakle będzie można obejrzeć w ramach X Dni Kultury Polskiej w Wilnie. Przygotowanie do wileńskich premier trwały około roku.

— W ubiegłym roku do naszego teatru zwrócił się Artur Ludkowski, dyrektor Domu Kultury Polskiej w Wilnie, poszukując ciekawych spektakli, które zostały wyprodukowane w ostatnich latach i które byłyby w jakiś sposób związane z Wilnem i jednocześnie stanowiły ciekawą propozycję dla wileńskiej widowni. W pierwszej kolejności myśleliśmy wówczas o spektaklu „Koń by też pisał wiersze, gdyby mu dać sto złotych”. Jest to muzyczny spektakl według poezji Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w reżyserii Jerzego Satanowskiego. Początkowo mieliśmy przyjechać z

Już w listopadzie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie będziemy mogli zobaczyć aż dwa spektakle Mazowieckiego Teatru Muzycznego im. Jana Kiepury (MTM).

Jak zauważa Iwona Wujastyk, spektakle wyjazdowe i spotkania z publicznością poza siedzibą teatru są dla zespołu bardzo ważną częścią jego działalności i misji **Fot. Karpati&Zarewicz**

„Śmierć, niezależnie od tego, czy umiera wielki artysta, czy ktoś zupełnie nieznan, jest przeżywana tak samo boleśnie przez tych, którzy go kochają. Spektakl niesie również przesłanie nadziei, że pomimo upływu czasu, najważniejsze wartości pozostają obecne w kolejnych pokoleniach”.

tym spektaklem wiosną, ostatecznie jednak, po konsultacjach z dyrekcją DKP i pracownikami zaproponowałam dwa inne spektakle, które uważam, że będą bardzo ciekawą propozycją dla wileńskiej publiczności — wyjaśnia dyrektorka teatru.

„DLA CIEBIE ŚPIEWAŁEM...”

26 listopada będziemy mogli zobaczyć widowisko muzyczne pt.: „Dla Ciebie śpiewałem...” — spektakl przygotowany specjalnie na inaugurację obchodów jubileuszowych z okazji 120-tych urodzin Jana Kiepury.

— Wydaje mi się, że jest to takie widowisko, które nadaje się do zaprezentowania publiczności w każdym wieku. Starsza publiczność bardzo często odnajduje w nim utwory, które znała i nuciła w czasie swojej młodości, młodsza — poznaje Kiepurę, a przy okazji również takich artystów jak Marta Eggert, Eugeniusz Bodo i Hanka Ordonówna. Okazuje się, że życie w lat dwudziestych i trzydziestych ubiegłego stulecia i życie obecnych dwudziesto-trzydziestolatków tak naprawdę bardzo wiele łączy.

14.>>

Podobnie przeżywają radość miłości, wspólne świętowanie, ale w tym naszym spektaklu są też bardziej nostalgiczne momenty. Śmierć, niezależnie od tego, czy umiera wielki artysta, czy ktoś zupełnie nieznan, jest przeżywana tak samo boleśnie przez tych, którzy go kochają. Spektakl niesie również przesłanie nadziei, że pomimo upływu czasu, najważniejsze wartości pozostają obecne w kolejnych pokoleniach — podkreśla Wujastyk.

„AWANTURA W MOLL DURZE”

Kolejna propozycja teatru dla wileńskiej widowni to „Awantura w moll Durze”, spektakl adresowany do dzieci i jak podkreśla dyrektorka — do dzieci współczesnych.

— Jest to oczywiście ciekawa propozycja muzyczna, ale przygotowana tak, by nie zanudzić współczesnego młodego odbiorcy, który wychowany już jest w dobie Internetu, filmików youtubowych, szybkiej, zmiennej, dynamicznej akcji, która trwa chwilę i zmienia się po kliknięciu palcem. Dzisiejsze dzieci mogą tak przeskakiwać z bajki do bajki i podążać co chwilę za losami zupełnie innego bohatera. Podobnie jest w naszej „Awanturze w moll Durze”. Nasza główna bohaterka przenosi się do krainy, która łączy w sobie elementy tradycyjnych baśni, które wszyscy znamy, z elementami edukacji muzycznej. Odkrywa również bardzo ważne przesłanie dla siebie, że nie wszystko i nie wszyscy są tacy, jak się nam wydaje na pierwszy rzut oka. Ten spektakl niesie przesłanie potrzeby wiary w siebie i tego, że każdy z nas może być zupełnie inny, ale też, że każdy jest wartościowy — zauważa rozmówczyni „Kuriera Wileńskiego”.

SPOTKANIA NA POZIOMIE

Jak zauważa dyrektorka teatru, spektakle wyjazdowe i spotkania z publicznością poza siedzibą teatru, są dla zespołu bardzo ważną częścią jego działalności i misji.

— Przez pierwsze 15 lat działalności nie mieliśmy własnej

„Dla Ciebie śpiewałem...” – spektakl przygotowany specjalnie na inaugurację obchodów jubileuszowych 120-tych urodzin Jana Kiepury **Fot. Rafał Latoszek**

sceny, występowaliśmy na scenach gościnnych i nasze spektakle były przygotowywane z myślą o podróży. Dziś jest inaczej, od 2020 r. mamy siedzibę w dawnym Kinie Praha, ale spotkania z widownią poza Warszawą są dla nas bardzo ważne. Traktujemy je bardzo poważnie, staramy się, by niezależnie od tego, czy gramy na dużej scenie, czy też w małym domu kultury, spektakl wysta-

wiany był na tym samym poziomie. Mam nadzieję, że widzowie w Wilnie to zauważą i nasza propozycja zostanie odebrana na tyle dobrze, że będziemy mogli się spotkać również po raz kolejny — podkreśla dyrektorka Mazowieckiego Teatru Muzycznego im. Jana Kiepury. ■

TVP
WILNO

„Awantura w moll Durze”, spektakl adresowany do dzieci **Fot. Marek Popowski**

110 lat teatru na Pohulance

Justyna Giedrojc

Do września ub.r. działał tu Rosyjski Teatr Dramatyczny Litwy. Tak się złożyło, że w kilka miesięcy po rozpoczęciu rosyjskiej inwazji na Ukrainę został przemianowany na Wileński Teatr Stary (Vilniaus senasis teatras). Dyskusje wokół zmiany nazwy teatru trwały od dawna, zaś po wybuchu wojny w Ukrainie temat ten stał się szczególnie aktualny. Proponowano nadać teatrowi imię m.in. Czesława Miłosza, Tarasa Szewczenki czy Adama Mickiewicza. Spektakle w języku rosyjskim nadal tu się odbywają. Przedstawienia grane są z litewskimi napisami. Sporadycznie wystawiane są sztuki w języku litewskim i polskim.

FUNDATOR TEATRU

Budowę Teatru Wielkiego w Wilnie, na Pohulance, zainicjował Hipolit Korwin-Milewski, polski ziemianin, prawnik i działacz polityczny. W 1905 r. założył polską gazetę „Kurier Litewski”, którego został wydawcą i redaktorem naczelnym. Właśnie na łamach tego pisma wskazał na konieczność zbudowania wspólnymi siłami (ze środków zamożnych wilnian) polskiego teatru. Założono spółkę, do której jako pierwszy wniósł 20 tys. rubli. Za jego przykładem podążyli inni zamożni wilnianie. Pierwotny kapitał na budowę teatru wynosił 200 tys. rubli. Położenie kamienia węgielnego odbyło się 17 kwietnia 1912 r.

ZNANE NAZWISKA

W tym początkowym okresie na Pohulance dominowały widowiska muzyczne, premiery oper i operetek, a przypadkowa obsada była na porządku dziennym. Sytuacja się zmieniła, gdy przybył do Wilna Instytut Reduty. Zespół Juliusza Osterwy przyjechał w lipcu 1925 r., a pierwsze przedstawienie na Pohulance dał 23 grudnia (było to „Wyzwolenie” Stanisława Wyspiańskiego). Ostatni spektakl Reduty w Wil-

nie — „Polka w Ameryce” Stanisława Kozłowskiego — odbył się 20 maja 1929 r. W ciągu niespełna czterech lat zespół zaprezentował 71 premier. Po wyjeździe Reduty teatr na Pohulance działał nadal. W latach okupacji znów umożliwiał obcowanie ze świetnymi nazwiskami, m.in. Hanki Ordonówny, która w trudnych i tragicznych latach 1940–1941 śpiewała na scenie Pohulanki.

Przed opuszczeniem Wilna Hipolit Korwin-Milewski postanowił spółkę rozwiązać i sam gmach oddać na własność miasta Wilna. Mieszkał wówczas w Poznaniu. Uczynił to za pośrednictwem swych przyjaciół w 1927 r. aktem sporządzonym u wileńskiego notariusza. Postawił w nim warunek, który został przez Radę Miasta Wilna przyjęty: „Gmach teatru tego ma służyć dla przedstawień scenicznych, odczytów, zebrań i zgromadzeń wyłącznie w języku polskim”. Los sprawił jednak inaczej. Po wojnie na Pohulance znajdowała się siedziba Litewskiego Narodowego Teatru Opery i Baletu, potem Teatru Młodzieży, a do jesieni 2022 r. — siedziba Rosyjskiego Teatru Dramatycznego Litwy.

WYJĄTKOWA AURA

Lila Kiejzik, reżyserka i kierowniczka Polskiego Teatru „Studio”, przyznaje, że scena Pohulanki faktycznie jest dostępna dla teatrów mniejszości narodowych, ale za korzystanie z niej pobierana jest opłata.

— Bardzo lubimy ten gmach, tu czuć wyjątkową aurę, która niesie tyle historii. Przez wiele lat, dzięki środkom, które otrzymujemy z Polski, płacimy za wynajem sceny. Wydaje się co najmniej dziwne, że polskie teatry płacą za możliwość wystawienia sztuki na scenie teatru na Pohulance, zbudowanego ze składek polskiej społeczności Wilna — zauważa w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Lila Kiejzik.

Dzięki sztukom wystawianym przez Polski Teatr „Studio” na legendarnej scenie Pohulanki często rozbrzmiewają ponadczasowe polskie przeboje. W maju br. w Wileńskim Teatrze Starym odbyła premiera spektaklu „Ordonówna”. ■

TVP
WILNO

Budowę Teatru Wielkiego w Wilnie, na Pohulance, zainicjował Hipolit Korwin-Milewski **Fot. Marian Paluszkiwicz**

„Zdolny i lekkomyślny”. Wileńskie ślady wybitnego polskiego kompozytora

Justyna Giedrojć

„Zdolny, obdarzony urokiem osobistym, aczkolwiek lekkomyślny Michał Kleofas Ogiński nie cieszył się uznaniem jako działacz polityczny, zyskał jednak sławę kompozytora. Komponował romanse, pieśni, kadryle, menuety, walce. Jest autorem 26 polonezów, jednak światową sławę przyniósł mu polonez »Pożegnanie Ojczyzny« (1794). Zostawił też ciekawe pamiątki” — pisze w książce „Wilno.Przewodnik biograficzny” prof. Tomas Venclova.

W tym roku przypada 190. rocznica śmierci wybitnego polskiego kompozytora, dyplomaty, działacza politycznego, uczestnika powstania 1794 roku.

UDZIAŁ W POWSTANIU KOŚCIUSZKOWSKIM

Działalność polityczną Michał Kleofas Ogiński (1765–1833) rozpoczął już w wieku 21 lat jako poseł na sejm i zwolennik króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, od którego otrzymał godność komisarza skarbu Wielkiego Księstwa Litewskiego. W 1794 r. wziął udział w powstaniu kościuszkowskim — dowodził własnym pułkiem strzelców konnych. Po wkroczeniu armii carskiej do Wilna wyemigrował. Wódz rosyjski Aleksander Suworow złożył mu propozycję powrotu do kraju, jednak Ogiński jej nie przyjął, co przyczyniło się do utraty majątków i zakazem przyjazdu do kraju.

W latach 1797–98 przebywał w Paryżu, gdzie poznał osobiście Napoleona I, wówczas jeszcze nie cesarza. Na jego cześć napisał operę „Zelis i Valcour, czyli Napoleon w Egipcie”. Pod koniec 1802 r. uzyskał zgodę na powrót na Litwę, złożony przysięgę Aleksandrowi I. Został senatorem rosyjskim i doradcą cara.

W 1823 r. przeniósł się do Włoch. Zmarł we Florencji. Pochowany zo-

W 2015 r. kaplica Ogińskich na cmentarzu św. Piotra i Pawła odzyskała dawną świetność **Fot. Marian Paluszkiewicz**

stał w bazylice Santa Croce obok Michała Aniola, Galileusza, Antonia Rossiniego, księżnych Czartoryskich i in.

WILEŃSKIE ŚLADY

— W Wilnie Michał Kleofas Ogiński oraz jego rodzinną przypomina pałac Ogińskich przy ulicy Końskiej (Arklię 5). Obecnie mieści się tu siedziba Państwowego Teatru Młodzieżowego. Kompozytor był też właścicielem dawnego pałacu Słuszków przy ulicy Tadeusza Kościuszki. Mieszkał również w pałacu na rogu ulic Uniwersyteckiej i Dominikańskiej — opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” historyk Paweł Giedrojć.

Właśnie z tego pałacu kompozytor wyjechał w 1823 r. opuszczając ojczyznę na zawsze. Pałac ten dotychczas jest nazywany pałacem Brzostowskich (od nazwiska jednych z właścicieli). Natomiast jego elewację zdobi herb Nagurskich. Po rozwodzie z pierwszą żoną Izabelą Lasocką Michał Kleofas Ogiński poślubił w 1802 r. wdowę

po Kajetanie Nagurskim — Marię Nagurską, Włoszkę, z domu de Neri. Odziedziczyła ona po zmarłym mężu pałac, który odtąd stał się własnością Ogińskich.

W 2014 r. na gmachu Państwowego Teatru Młodzieżowego umieszczono herb rodziny Ogińskich. Dotychczas nigdy na tym pałacu herbu nie było, ale w ramach rekonstrukcji teatru postanowiono w ten sposób uhonorować znanych mecenasów kultury. Autorem stylizowanego, ważącego 400 kg herbu jest wileński rzeźbiarz Konstantinas Navasaitis. Kolejnym miejscem przypominającym ród Ogińskich jest kaplica ich imienia w wileńskim kościele pw. św. Jana. Na antokolskim cmentarzu św. Piotra i Pawła też znajduje się kaplica Ogińskich. W 2015 r. znajdującą się w skrajnej ruinie budowlę odrestaurowano. Na wileńskim Antokolu znajduje się ulica nosząca imię Michała Kleofasa Ogińskiego. Kończy się ona u podnóża malowniczych wzgórz zwanych wileńską Szwajcarią, tu zaczyna się Regionalny Park Kolonii Wileńskiej. ■

Nowy bank wejdzie na Litwę. „Oby pochodził spoza Skandynawii”

Honorata Adamowicz

Algirdas Butkevičius, wiceprzewodniczący sejmowej Komisji Budżetowo-Finansowej, mówi, że nowy bank na Litwie jest potrzebny pod warunkiem, że nie będzie to instytucja finansowa z krajów skandynawskich.

WZMOCNIENIE KONKURENCJI

— Naszym głównym celem jest wzmocnienie konkurencji w sektorze bankowym tak, aby mieszkańcy Litwy mieli dostęp do szerszego zakresu usług finansowych, by ich dostępność wzrosła, koszt kredytów spadł, a ludzie byli bardziej zachęceni do inwestowania. Chociaż w kraju działa około 20 banków lub oddziałów, większość rynku zajmują 3–4 duże banki. Inni gracze się rozwijają, ale osiągnięcie przez nich pozycji konkurencyjnej może zająć trochę czasu — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Lukas Jakubonis, szef Centrum Rozwoju Rynku Finansowego Banku Litwy.

Według Banku Litwy, dziś właśnie skandynawscy „gracze” — Swedbank, SEB i Luminor — stanowią ponad 68 proc. litewskiego rynku pod względem zarządzanych aktywów.

— Dlatego naszym celem jest zaproszenie co najmniej jednego dużego banku z zagranicy, aby wzmocnić konkurencję, zwłaszcza w sektorze kredytów, w perspektywie krótkoterminowej. Od początku tego roku spotkaliśmy się z ponad 20 znanymi bankami zagranicznymi, choć negocjujemy z wieloma kolejnymi. Nie możemy jednak jeszcze ujawnić, który bank przyjedzie na Litwę i kiedy — zaznacza Lukas Jakubonis.

„POTRZEBNE NAPIĘCIE”

Algirdas Butkevičius mówi, że nowy bank może powodować pewne napięcie i konkurencję między

Litwa może wkrótce zyskać nowy bank. Bank Litwy nie ujawnił jeszcze, z jakiego kraju, jaki to bank i jakie usługi mógłby świadczyć na Litwie.

Chociaż w kraju działa około 20 banków lub oddziałów, większość rynku zajmują 3–4 duże banki, jeden z nich to Swedbank **Fot. Marian Paluszkiwicz**

dominującymi na rynku bankami skandynawskimi, co może przynieść więcej korzyści obywatelom.

— Nowy bank jest potrzebny, ale powinien pochodzić spoza Skandynawii. Byłoby dobrze, gdyby pochodził z Europy Zachodniej, na przykład z Francji, Włoch czy Hiszpanii. Nowy bank może spowodować pewne napięcie między bankami skandynawskimi. Obecnie w krajach Europy Zachodniej stopy procentowe, które banki komercyjne oferują zarówno osobom fizycznym, jak i przedsiębiorstwom, są niższe, mimo że względna nadwyżka pieniędzy w litewskich bankach komercyjnych jest wyższa. Widzimy, że banki komercyjne na Litwie nie działają elastycznie, aby pomóc ludziom przejść na stałe stopy procentowe — wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Butkevičius.

Względna dochodowość litewskich banków komercyjnych wzrosła najbardziej w porównaniu z bankami komercyjnymi w innych krajach.

ZALETY DLA FIRM

— Kolejną zaletą nowego banku może być to, że będzie on przyciągał niektóre firmy i osoby fizyczne do przeniesienia swoich depozytów. Jednym z takich argumentów przyciągających firmy do banku może być umowa podpisywana na określony czas, dzięki czemu firma ma możliwość zaciągnięcia pożyczki, gdy zabraknie jej pieniędzy, a jeśli nie potrzebuje pieniędzy w danym momencie, po prostu ich nie pożyczka. Obecnie w litewskich bankach brakuje takiej opcji — twierdzi Algirdas Butkevičius.

Jak zaznaczył, dla ludzi zaletą może być to, że oprocentowanie depozytu może być wyższe niż w obecnie działających bankach na Litwie. Związane jest to z wyższymi odsetkami. Jeśli w obecnie funkcjonujących na Litwie bankach oprocentowanie będzie niższe, więcej osób wybierze nowy bank. ■

Wystawa obrazu Kazimierza Alchimowicza „Pogrzeb Giedymina” w Wilnie

W Muzeum Narodowym Pałacu Wielkich Książąt Litewskich już można obejrzyć obraz autorstwa Kazimierza Alchimowicza „Pogrzeb Giedymina”. Obraz, ważący 150 kg o wymiarach 220x350 cm, pochodzi ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie i do stolicy Litwy jest sprowadzany z okazji jubileuszu 700-lecia Wilna.

Wystawa została objęta patronatem ministrów spraw zagranicznych oraz ministrów kultury Polski i Litwy. Obraz będzie prezentowany do 14 stycznia 2024 r.

Autor obrazu — Kazimierz Alchimowicz — urodził się w 1840 r. w Dziembrowie (ob. Białoruś). Młodość spędził w Wilnie, gdzie pobierał nauki w gimnazjum, a następnie prawdopodobnie uczył się malarstwa u jednego z najwybitniejszych malarzy romantyzmu Kanutego Rusieckiego. Dalszą naukę przerwał wybuch Powstania Styczniowego, w którym, razem z licznym gronem przedstawicieli szlachty i inteligencji, walczył przeciwko rosyjskiemu zaborcy i uciskowi. Po upadku powstania Alchimowicz został zesłany w głąb Rosji, gdzie powstały jego pierwsze prace o tematyce obyczajowej i religijnej. Po powrocie z zesłania zamieszkał w Warszawie, gdzie uczył się w pracowni malarza Wojciecha Gersona. Później naukę kontynuował w Monachium, pracował we Francji. Pod koniec XIX w. artysta wrócił do Warszawy. Z sukcesem brał udział w wystawach. K. Alchimowicz zmarł w 1916 r. w Warszawie, gdzie też został pochowany.

Spuścizna artystyczna Kazimierza Alchimowicza jest niezwykle bogata. Artysta ilustrował wydania literatury pięknej, zdobił kościoły, dał się poznać także jako rzeźbiarz. K. Alchimowicz zasłynął jednak przede wszystkim jako twórca dzieł ukazujących historię Litwy, scen mitologicznych oraz obyczajowych.

Monumentalne płótno „Pogrzeb Giedymina” często uznawane jest za najwybitniejsze dzieło

K. Alchimowicza. Artysta podarował je Muzeum Narodowemu w Krakowie. Na obrazie pokazano wyobrażenie procesji pogrzebowej Giedymina. Do dziś okoliczności śmierci władcy pozostają owiane mgłą tajemnicy, jednak długo uważano, że Wielki Książę poległ w potyczce z zakonem krzyżackim w 1341 r. w okolicach Wielony. O tym, że procesja powraca z pola bitwy świadczy fakt, że pośród uczestników uwieczniono litewskich wojowników prowadzących niemieckich rycerzy w zbrojach — jeńców wojennych. Na czele procesji kroczy dwóch muzyków i kapłan, którzy informują o śmierci władcy. Za nimi podążają lamentujące kobiety i uzbrojeni we włócznie litewscy wojownicy. Za dmącym w róg wojownikiem widać arcykapłana Lizdejkę, a dopiero za nim niesione są zwłoki Giedymina. Umieszczenie arcykapłana Lizdejki w pobliżu władcy potwierdza, że Litwa wciąż była państwem pogańskim.

Prawdziwe miejsce pochówku Giedymina pozostaje nieznane. Według XIV-wiecznego autora

Wielki Książę po śmierci został spalony. Według innych przekazów Giedymin mógł zostać pochowany na terenie obecnego Parku Górnego, na Wzgórzu Grobu Giedymina. Na obrazie, w tle, widać Zamek w Trokach, co oznacza, że Wilno, główna rezydencja władcy i miejsce jego wiecznego spoczynku, jest już blisko...

Obok obrazu K. Alchimowicza „Pogrzeb Giedymina” na wystawie eksponowane są również kopie XVII-wiecznych portretów nieznanego autora, przedstawiających Jagiełłę i Witolda, potomków najwybitniejszego władcy WKL oraz założyciela dynastii — Giedymina.

Wystawa jest organizowana przez Muzeum Narodowe Pałac Wielkich Książąt Litewskich, Muzeum Narodowe w Krakowie oraz Instytut Adama Mickiewicza w Warszawie. Partnerami projektu są: Ambasada Republiki Litewskiej w Rzeczypospolitej Polskiej, Instytut Polski w Wilnie oraz Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Litewskiej. ■

Instytut Polski w Wilnie

„Moja walka z rakiem piersi”. Historia Patrycji Kowalik

Październik to Miesiąc Świadomości Raka Piersi. Swoją historią walki z tą trudną i podstępną chorobą dzieli się z nami Patrycja Kowalik.

Brenda Mazur

Cały październik jest pod znakiem różowej wstążki. Dlaczego różowej? Bo różowy uważany jest za kolor płci żeńskiej, bo rak piersi dotyka głównie kobiety, ale też i dlatego że różowy to kolor kojarzony z miłością, kobiecością, delikatnością i szczęściem. Wszak „patrzeć przez różowe okulary”, to inaczej widzieć we wszystkim dobre strony, być optymistą.

Różowy Październik jest miesiącem, w którym Amazonki (Ruch Społeczny Kobiet z rakiem piersi) przypominają o badaniach, o prewencji, organizują marsze zdrowia. I chociaż świętujemy ten miesiąc już od 1985 r., to w wielu krajach nawet tych wysokorozwiniętych, poziom świadomości jest nadal niewystarczający.

U kobiet rak piersi jest najczęściej występującym nowotworem (25 proc.) i najczęstszą przyczyną zgonów (14 proc.) na świecie. Według szacunków WHO co roku rozpoznaje się go u blisko 1,7 miliona kobiet, a ponad 500 tys. z nich umiera z jego powodu.

Przeprowadzane sondaże wśród kobiet jednoznacznie wskazują, że nasze działania profilaktyczne są niewystarczające:

- Nie robimy samobadania piersi;
- Nie korzystamy z mammografii i USG;
- Boimy się pójścia do lekarza, bo jeszcze „coś” znajdzie;
- Lękamy się biopsji, bo rozsiewa raka;
- Lepiej go nie dotykać!

A osoby młode lekceważąco dodają: jestem młoda, w mojej rodzinie nikt nie chorował, dbam o siebie, więc rak piersi mi nie grozi. Nic bardziej mylnego.

„W czystej teorii rak piersi powinien mnie w ogóle nie do-

Patrycja Kowalik swoimi doświadczeniami w walce z rakiem piersi dzieli się na łamach bloga „Rak – it” i książki o tym samym tytule

tknąć” — wspomina Patrycja Kowalik. „Przecież byłam: młoda, zdrowa, badałam się regularnie, w mojej rodzinie nie było przypadków raka”.

Brenda Mazur: Jaka jest twoja historia, Patrycjjo?

Patrycja Kowalik: Swojego raka odkryłam przez przypadek. Miałam 35 lat i byłam w siódmym miesiącu drugiej ciąży. Biorąc prysznic, nagle wyczułam w swojej piersi guzek. Jednak nie przeraziło mnie to, byłam w zaawansowanej ciąży i myślałam, że to jest zastój pokarmu. Zgłosiłam to więc swojej ginekolog, która przepisała mi antybiotyk. Jednak nie było poprawy, guzek nadal był wyczuwalny. Ginekolog zrobiła mi USG i skierowała mnie do onkologa i tam znów zostały mi zaaplikowa-

ne antybiotyki. Nie zmieniły sytuacji. Następnie kolejna wizyta u ginekologa i u onkologa, gdzie została mi zrobiona biopsja. Czekaając na wyniki znalazłam się w ósmym miesiącu ciąży.

Zdiagnozowany został rak piersi, bardzo agresywny, typ trójmiejny ((TNBC).

Było to nomen omen 15 października, który jest Europejskim Dniem Walki z Rakiem. Dokładnie pamiętam ten dzień 2018 r. Siedzieliśmy z mężem pełni napięcia i strachu. Podczas spotkania z onkologiem, zaraz po diagnozie, rozmawialiśmy otwarcie o rokowaniach. Nikt tego głośno nie powiedział, ale sama widziałam po minach lekarzy, że nie jest dobrze.

20.>>

Ten dzień zmienił moje życie...

Cały świat mi się w tym momencie zawalił. Byliśmy normalną, szczęśliwą, zdrową rodziną oczekującą drugiego potomka. Wszystko przebiegało w niej harmonijnie i spokojnie. Aż tu nagle wszystko miało pójść zupełnie innym torem.

Poród został wyznaczony szybko. W dwa dni po diagnozie miałam cesarskie cięcie i na świat przyszedł nasz synek Eryk. Synek po urodzeniu był zdrowy, ale ja miałam komplikacje poporodowe, w ciągu dziesięciu dni byłam trzy razy operowana, z uwagi na wewnętrzne krwawienia, trudne do panowania. Lekarze czekali na moje wzmocnienie, abym natychmiast poddała się chemioterapii. Musiała być jak najszybciej.

Jakby tego było mało, to w czwartej dobie życia Eryka, dowiedzieliśmy się, że synek ma wadę serca (VSD, potocznie zwaną dziurą w sercu). Wada ta niesie za sobą ryzyko powstania zatoru w mózgu czy płucach. Na szczęście po 2 tygodniach spędzonych w szpitalu w krakowskim Prokocimiu, podawaniu maluszkowi leków, otwór w serduszkach się zamknął. To było jak cud. Niemniej kosztowało to mnie i całą rodzinę dodatkowe nerwy i zmartwienie.

W takiej sytuacji można się złościć: trudny w prognozach leczenia rak i czekająca na zdrową mamę, rodzina....

Byłam przerażona. Guz po porodzie zaczął rosnać w zaskakującym tempie. Gdy go wyczulam miał 1/1,5 cm. Miesiąc później było 2/3 cm. Po porodzie miał 6/12 cm i zaatakował już węzły chłonne. Przeszłam w ciągu pół roku w sumie 16 chemii. Na początku co tydzień białe, a potem co dwa tygodnie czerwone.

Te sześć miesięcy chemioterapii to był najbardziej wymagający fizycznie, ale przede wszystkim psychicznie, okres w moim życiu. Nie muszę mówić, z czym się wiąże chemia — cierpienie, ból fizyczny i psychiczny. Do tego dochodzi sprawa czucia się w pełni kobietą. Ciężko myśleć pozytywnie.

Dodatkowo miałam ten ciężki start — miesiąc po porodzie, w po-

łogu, z burzą hormonów, po ciężkich komplikacjach poporodowych, z niepewnym rokowaniem i z chorym serduszkciem Eryka. Zdawało mi się wtedy, że jestem w bardzo ciemnym miejscu i nie ma stamtąd już wyjścia.

Jednak potrafiła znaleźć wyjście...

Któregoś dnia stanęłam frontem do przeciwnika, jakim był rak. I powiedziałam sobie, że będę robiła wszystko, co w mojej mocy, aby go pokonać. Albo chociażby pożyć jak najdłużej dla dzieci (bo też musiałam przyjąć do wiadomości swojej, wewnętrznej, że mogę umrzeć i musiałam to w jakiś sposób — trudny dla mnie, zaakceptować). Oczywiście, że bardzo się bałam, bałam się śmierci, bałam się, co będzie z dziećmi... Ale postanowiłam walczyć po swojemu...

Bardzo wierzyłam w procedury lekarskie. Robiłam wszystko, co lekarze zalecali, ale też razem z mężem, który z kolei nigdy nie przyjął do wiadomości, że mogę odejść, szukaliśmy alternatywnych, zdrowych rozwiązań.

Mąż mnie wspierał bardzo. Wiele cennych godzin i sporo pieniędzy

kosztowało nas pozyskanie samych źródeł wiedzy, konsultacje z wieloma onkologami oraz placówkami medycznymi, wizyty u lekarzy medycyny integracyjnej, kursy online, książki, ebooki, audiobooki i badania. Konsultowałam się z sześcioma szanowanymi onkologami oraz pięcioma lekarzami medycyny integracyjnej z całej Polski.

Dotarłam do dziesiątek osób, które wyzdrowiały oraz do wielu lekarzy, którzy wspomagają leczenie raka naturalnymi metodami i zastosowałam tylko te, które się powtarzały praktycznie we wszystkich przypadkach.

22.>>

„Te sześć miesięcy chemioterapii to był najbardziej wymagający fizycznie, ale przede wszystkim psychicznie, okres w moim życiu” — przyznaje rozmówczyni

21.>>

Postawiłam na zdrową kuchnię, opartą na warzywach, owocach, ziołach, zdrowych produktach. Gdy tylko się wzmocniłam, zaczęłam uprawiać sport. Motywowałam się nieustannie, motywowała mnie moja rodzina, która również włączyła się do pomocy. Obie babcie, moja i męża mama przejęły opiekę nad córeczką i małym synkiem, praktycznie nad całym domem, bo mąż pracował i koncentrował się głównie na mnie.

Ja z natury jestem osobą upartą, konsekwentną. Myślę, że te moje cechy wzmocnione tym, co mnie spotkało, zaprocentowały. Byłam jak robot: od chemii do chemii, soki, suplementy, dieta, sport — wszystko rozpisane jak w zegarku. Dla mnie to było zadanie, które muszę wykonać!

Czy były momenty wątpienia?

Oczywiście, że były. Po chemioterapii czułam się bardzo źle, byłam osłabiona i apatyczna. Ale wtedy — że tak powiem — na białym koniu wjeżdżał mój mąż, przyrządzał „obrzydliwe” soki, stawał nade mną i mówił „pij!”. To było racjonalne, bo ja wiedziałam, że po każdej radioterapii muszę się odbudowywać. Chemioterapia niszczy, ja odbudowuję. Taka zasada!

Gdy tylko fizycznie się zebrałam, ruszałam do ćwiczeń. Trzy razy dziennie po 15 min ćwiczenia na stepie, żeby pobudzać w sobie układ odpornościowy. I nie dawałam za wygraną. Ta moja upartość życiowa w tym moim chorowaniu się przydała. Do pomocy włączyła się cała rodzina. Obie babcie pełniły dyżury na zmianę. Siostra, która „święcie wierzyła”, że ja nie umrę, wpadała i przynosiła całą torbę świeżych owoców i warzyw.

A ja codziennie, z pomocą bliskich i ogromną pracą nad nastawieniem, robiłam mały krok do przodu i dzięki temu z każdym dniem robiło się coraz jaśniej, aż w końcu znalazłam się w miejscu, do którego chciałam dotrzeć — będę zdrowa. To wykazały badania. Lekarze nie mogli wyjść ze zdziwienia.

Jak dziś, dokładnie po pięciu latach patrzysz na to co przeszłaś?

Jestem szczęśliwa i wdzięczna.

Czy można być wdzięcznym za raka?

Ten czas od poznania diagnozy — pełen niepokoju, niepewności, strachu i bólu — nauczył mnie przede wszystkim pokory. Pokory wobec życia i tego, że mój czas jest ograniczony i to ode mnie zależy, jak go wykorzystam. Los pogroził mi palcem i przypomniał, że nie jestem niezniszczalna. Leczenie pozostawiło we mnie blizny, które jeszcze długo ze mną zostaną, niektóre być może już na zawsze.

Od samego początku wiedziałam, że chcę zamienić moją chorobę na coś dobrego.

Rak pozwolił mi zacząć przestrzegać świat i ludzi z zupełnej innej, nowszej, lepszej perspektywy. Nie jestem już tą samą osobą sprzed choroby. Codziennie staram się, aby moje życie było lepsze i bardziej uważne.

Co jeszcze chciałabyś powiedzieć wszystkim tym, którzy zmagają się z rakiem piersi?

Najczęściej słysząc diagnozę „rak”, chorzy uważają, że ich życie właśnie się kończy. Nie musi tak być. Nie można się poddawać. Śmierć czeka każdego z nas, ale warto powalczyć, aby jeszcze pożyć.

Aby wygrać trzeba grać!

Patrycja Kowalik swoimi doświadczeniami w walce z rakiem piersi dzieli się na łamach bloga „Rak – it” i książki o tym samym tytule. Książka porusza emocjonalnie, ale też motywuje do działania. Autorka przeprowadza nas przez cały proces: od diagnozy do wyzdrowienia — profilaktyka, styl życia, prawidłowa dieta, aktywność fizyczna. Z tym przesłaniem uczestniczyła wraz z mężem w Pytaniu na Śniadanie w Telewizji Polskiej TVP. ■

Fot. archiwum prywatne
Patrycji Kowalik

Autorka przeprowadza nas przez cały proces: od diagnozy do wyzdrowienia — profilaktyka, styl życia, prawidłowa dieta, aktywność fizyczna

Krzyżówka

Szyje na miarę Bałtycki kurort	Miłośnik prawości	Dźwiga ją tragarz	Jak ... w pacierzu	16	Pod palcem pianisty Zapory z drutów kolczastych	Moda przed kolana	W nim owies dla konia									
Łódź, ma dwa kadłuby					Jest nim mięta, melisa	Nadana nazwa, tytuł	Ateński rynek									
Groźny dla mózgu					Lew z bajki Disneya	3	17									
					Lavarini, włoski trener siatkówki	Daw.; ulga, luz	Amerykański nielet									
Strój na plażę	2	Cecha silnej woli	Na głowie ślimaka, motyla		Gałąź starego dębu											
Posuwa barki Rodzaj górniczego kilofa		Wytrzymała klacz	4	Imię Felicjańskiej Maszyna do kruszenia skał			15									
					Niebezpieczny dryf statku	Smakosz eukaliptusa	Dopust boży									
Ustalony przepis, wzór					Dokony w sklepie											
Pas na szyi kapłana		Zespół Igora Herbuta			7	Stoi na czele armii	12									
					Mala wioska, osiedle		Pieniądze górali									
10					Papieros potocz. Eksterytorialna											
Trwoga, przestach		Gwara miejska, żargon	5	Polskie miasto	Mąż mamy Jaćwing											
Krótkie wytchnienie Mięsień żuchwy		Stolica Austrii		Wśród tańców Kolega Burka	13	Jesienna słota, szaruga	Ptyś - Balbina, Jacek - ?									
8					Cieszy się z wnuczki	9	11									
Ozdobna litera na początku tekstu						Malysz lub Glapiński	Litwa, Lotwa lub Polska									
					Do ostrzenia noży											
Skrzydlaty koń poetów		Kluska z tartych kartofli			6	Rzucanie strzałkami	1									
14					Zdarta miotła											
Cenniejszy po uzbrojeniu		Duży dopływ Wolgi				Hyży lub Ostaszewska										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 10-11 PAŹDZIERNIKA

Poziomo: DIABEŁ - SPLIT - SZAROTKA - TUREK - ALOES - PORTKI - ENKLAWA - PAPROĆ - AUTOR - WYRÓB - FAUNA - GITARA - AKTYN - SKNERUS - KŁADKA - OHARA - BILETER - KRASA - KLASA - TRAGIZM - BETA - OGON - ALEX - DANTON - NOWE - TONER - GWIDON - RUDA - TUSK - WYRAZ - NIOSKA

Pionowo: ISTOTA - WISŁOK - RODOPY - MAZUR - PŁYTKA - REAGAN - BARTER - RANDKA - GONERA - SEREK - OGÓREK - INTRUZ - ŁOKIEĆ - BARABASZ - MANGAN - SKAŁKA - FASOLKA - OPAL - LUZAK - HEL - BENITO - OPAT - UTRATA - EXODUS - POLE - WOŹNY - RESET - WOSK - SMAR - ANKARA - ATENKA

Hasło: Finałowa rozgrywka

Uśmiechnij się!

Drogówka przeprowadza pobieżną kontrolę pojazdu pewnej nie najmłodszej już blondyny.

— Ma pani już mocno zdarty profil — stwierdza sprawdzając ogumienie policjant.

— A z pana też żaden Brad Pitt... — odcina się blondyna.

Żona zgłasza zaginięcie męża:

— Już trzeci dzień nie ma go w domu! — Mąż posiada jakieś znaki szczególne?

— Jeszcze nie, ale jak wróci...

Żona do męża:

— Andrzej, jakie ty masz właściwie, te okulary?

— Minusy.

— A jak mnie widzisz bez nich?

— Z bliska normalnie.

— A z daleka?

— Wyglądasz atrakcyjnie.

Żona informatyka wysyła go po zakupy.

— Kup parówki, a jak będą jajka, to kup dziesięć.

Chłopina po wejściu do sklepu pyta:

— Czy są jajka?

— Tak — odpowiada sprzedawca.

— To poproszę dziesięć parówek.

Żydowski krawiec uważnie mierzy materiał przyniesiony przez klienta.

Ten pyta żartobliwie:

— Co, kombinuje pan, żeby i dla pana wystarczyło?

— Dla mnie na pewno wystarczy.

Kombinuję, żeby wystarczyło dla szanownego pana.

Szpital psychiatryczny. Pielęgniarka rozwiązuje krzyżówkę.

— Hmm... miejsce urodzin Napoleona... urodzin Napoleona... hmmm...

Odwraca się do pacjenta:

— Kowalski! Przygłupie! Gdzie się urodziłeś?

— Proszę księdza, czy jak w każdą niedzielę dam na tacę 100 euro, to czy pójdę do nieba?

— Zawsze warto spróbować, synu...

ALEKSANDER FREDRO

ZEMSTA

REŻYSERIA: MICHAŁ CHOROSIŃSKI

SOLECZNIKI
20.10.2023

CENTRUM KULTURY
W SOLECZNIKACH
GODZ. 18.00

DNI POLSKIEGO

TEATRU

NA WILEŃSZCZYŹNIE

Kup bilet!

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. 8 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. 8 686 03 070

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. 8 683 73159

Kupię samochód terenowy (lit. visureigis). Tel. 8 688 56 717

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. 8 611 33 626

Kupujemy działki pod budowę w Wilnie i rejonie wileńskim. Wykonujemy

projekty. Szybkie rozliczenie. Tel. 8 606 01 125

Kupujemy ziemię, las, suchy las. Cięcia sanitarne. Rozliczamy się od razu. Tel. 8 606 01 125

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska. Tel. 8 602 05 044

Kupię dokumenty (wniosek) na działkę ziemi niepodlegającej zwrotowi. Rozliczamy się od razu. Tel. 8 692 88 088

Wywóz śmieci. Transport ładunków. Profesjonalny zespół wykona prace wyburzeniowe. Tel. 8 678 003 83; 8 679 46 521

USŁUGI

Usługi cmentarne. Mon-

taż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa – grobowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace. www.gravas.lt, Vilnius, tel. 8 670 06 868

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiałów. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. 8 606 97 218

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. 8 677 34 202

KUPIJEMY LASY

DOJRZAŁE, MŁODE, NA DREWNO, PORĘBY, ZIEMIĘ, ZAGRODY W CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

Sprzedaj las

(do 16 000 € za hektar) **DROGO**

Otrzymaj wycenę nieodpłatnie!

8-659-99929

SKUPIJEMY BYDŁO

KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEZNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PŁACI OD RAZU, TRANSPORTUJE

TEL. (8 620) 61179

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery - monitory
- kamery wideo
- cyfrowe aparaty fotograficzne
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- telefony komórkowe, radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.taisykla.com

TYLKO MIŁOŚĆ
widowisko muzyczne

Zespół Pieśni i Tańca
OJCOWIZNA

Gość Specjalny
orkiestra **MŁODZI - POLSCY**
pod batutą
Huberta Kowalskiego

28 października 2023 r. godz. 13.00, 18.00
Dom Kultury Polskiej w Wilnie
ul. Naugarduko 76

Bilety do nabycia w Domu Kultury Polskiej
(poniedziałek - czwartek w godz. 16-19);
rezerwacja pod nr. tel. +370 656 76851 (Wilno),
+370 674 20651 (Niemenczyn)

7.00 S. anim. „Miś Uszatek”
7.05 Ugotuj nam bajkę
7.25 S. anim. „Stacyjkowo”
7.35 Pożyteczni.pl
8.00 Info Wilno
8.15 Studio Wilno
8.35 Polonia 24
9.00 Wojciech Cejrowski - bosko przez świat
9.25 S. „Sześć siostr”
10.20 Szlakiem miejsc niezwykłych
10.30 Na tropie przypraw
10.55 Gra słów
11.20 Tygiel
11.40 Wędrowiec Polski
12.10 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.35 S. „Leśniczówka”
13.00 Info Wilno
13.05 wojsko-polskie.pl
13.25 Weterynarze z sercem
13.50 Szansa na sukces
14.45 S. „Komisariat”
15.05 Słownik polsko@polski
15.35 Dobre historie
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Ugotuj nam bajkę
17.25 Czytanie przed spaniem
17.30 S. anim. „Stacyjkowo”
17.50 Egzamin z życia
18.35 Z Historią na Ty
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Szlakiem miejsc niezwykłych
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Wiadomości
21.00 Polskie Biesiady
22.45 Informacje kulturalne
23.00 S. „Komisja morderstw”
23.45 Info Wilno
00.00 Studio Wilno

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Soko Leipzig”
9.45, 23.45 S. „Komisarz Rex”
10.35 S. „Prowincjonalna komisarz”
11.30 S. „Diagnoza Betty”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Przyjazna Litwa.
14.00 15.00, 16.00 Wiadomości
16.15 S. „Zaklinacze koni”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Bitwa na czerpaki
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Urodzeni tego samego dnia
22.30 Wiadomości Rowerowe
23.00 S. „Okno”

6.00 Filmy anim.
7.00 Pani chłopka
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „MacGyver”
11.00 Szeszki na 20
12.00 Wiadomości
13.20 Panna chłopka
14.30 S. „Płomień”
15.30 S. „I odpuść nam nasze winy”
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Całuję. Ruta
21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „Wifelike” thriller
00.40 S. „MacGyver”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 1000 cudów świata
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Bracia i siostry
8.30 Menora
9.00 Dzień dobry Litwo

11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Życie na wsi jest dobre.
12.30 „Dalej od miasta”
13.00 Zaczynaj od siebie
13.30 Żyjmy jak można czyściej
14.00 Żyję w świecie iluzji
14.30 „Dzielo” film dok.
15.30 S. „Służyć i bronić”
16.30 Dzień dobry Litwo
18.30 Książkowe szczury
19.00 Więcej niż nauczyciel
19.30 „Wybrałem muzykę” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.33 „Między rewolucjami” film dok.
22.45 Legendy. Dziś i na zawsze
23.40 Wspomnijmy
00.00 Wiadomości DW (ros.)
00.15 Dziś na świecie (ros.)

6.00 Seriale anim.
7.45 S. „Czy pamiętasz mnie?”
8.55 S. „W wirze miłości”
10.00 S. „Barrister Babu”
11.00 S. „Miłość za witrażem”
12.00 S. „Zranione serce”
14.00 S. „Dziedzictwo ojca”
15.00 S. anim.
16.00 TV 3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gliny”
20.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
21.00 S. „Najdroższy serial”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.30 „Jeden strzał” film fab.
00.35 S. „Bosch”

6.00 S. „Ślepa strefa”
7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni
9.25, 15.55 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
10.35 S. „CSI. Miami”
11.35 S. „Mentalista”
12.30 S. „Ślepa strefa”
14.50 S. „Policja wodna”
17.00 Dzień info
17.30 S. „Mentalista”
18.30 S. „CSI. Miami”
19.30 S. „Seal Team”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „Dzień patriotów” dramat
23.45 „Snajper” thriller

5.30, 13.00 Nowy dzień
6.30 S. „Jasnowidz”
7.30 W świecie koszykówki
8.00 S. „Tajemnice”
9.00, 19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
11.00, 21.25 S. „Cyganka Lala. Powrót”
12.00 O przyjemnościach łąźni
12.30 Czyste miasta
14.00, 0.30 S. „Ślad”
15.00 S. „Jasnowidz”
16.00, 18.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. dok. „Żywi”
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Anatomia mieszkania
20.00, 22.30 Reporter
20.40 Sport. Pogoda
20.50 S. „Jasnowidz”
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Żywi”

6.45 S. „Cobra 11”
8.30 „Magazynowe wojny”
9.00 „Zwiadowca Oprzeszłości”

9.30 S. „Współczesna rodzina”
10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00 S. „Rezydenci”
12.00 S. „Sługa narodu”
12.30 „Gwiazdy lombardu”
13.00 „Totalna rozgrywka”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „CSI. NY”
16.00 S. „S.W.A.T.”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Rezydenci”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00 „Zbuntowana” film fab.
23.20 S. „Elementary”
00.20 S. „Londyn Kills”

6.00 S. „Kadin”
7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty”
8.00 S. „Zakazany owoc”
9.00 S. „Czerwony pokój”
10.00 S. „Cudowny Doktor”
11.00 S. „Bez domu nie jest dobrze”
12.00 S. „Dr House”
13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Niezapomniany”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 S. „Bądź ze mną”
16.00 „Zamieśmy się żonami”
18.00 S. „Niezapomniany”
19.00 S. „Dr House”
21.00 S. „Rocco Schiavone”
23.10 S. „Alex Hugo”
01.10 S. „Jednostka do zadań specjalnych”

6.05 S. „Dziedzictwo”
7.00, 17.40 Audycje Komitetów Wyborczych
7.30, 16.15 Audycje referendalne
7.45 „ALARM!”
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium

8.30 „Dobre historie”	8.30 „Dobre historie”	9.00 „Jedziemy dalej”	16.45 „Giganci historii”	15.30 „Stanisław Ledóchowski i jego twórczość” film dok.
9.00 Wiadomości	18.55 „Wędrowiec Polski”	9.20 „Minęła 8.”	17.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	16.50 „Ma się rozumieć”
9.10 „Kwadrans polityczny”	19.35 „Kabaret Starszych Panów”	10.10 „Minęła 9.”	18.00 S. „Bodo”	17.00 Informacje dnia
9.25 „Informacje kulturalne”	21.00 „Ludzie za mgłą” film obycz.	10.40 Plan dnia	18.55 „Był taki dzień”	17.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
9.40 S. „Ranczo”	23.15 S. „Glina”	11.30 Serwis Info Dzień	20.00 „Przypadek Polski. Polityka i idee”	17.35 „Regał”
10.40 S. „Komisarz Alex”		13.00 Info Raport	20.30 „Archiwum zimnej wojny”	18.05 „Akademia pro-life”
11.35 S. „Ojciec Mateusz”	7.00, 23.05 „Polonia 24”	14.20 Info Kultura	21.00 S. „Matki, żony i kochanki”	19.05 Informacje dnia
12.25 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	7.30 „Słownik polsko@polski”	14.30 Serwis Info Dzień	22.00 „Rzeczpospolita Zakopiańska” film dok.	19.15 „Rozmowy niedokończone”
13.00 Wiadomości	8.00 „Prywatne życie zwierząt”	16.30 Info Dzień (17.45 Info Kultura)	22.45 „Wojna w eterze”	20.25 Święty na każdy dzień
13.10 „Agrobiznes”	8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)	18.00 „Teleexpress”	23.00 S. „Falszerze. Powrót sfory”	20.30 S. anim.
13.35 „To się opłaca”	12.10 „Nad Niemnem”	18.15 „Teleexpress Extra”	00.00 „Historia Polski”	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
13.50 „Zdumiewająca Ameryka Południowa” film dok.	12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”	19.00 Panorama		21.20 Modlitwa różańcowa
15.00 S. „Złoty chłopak”	13.00 Wiadomości	19.20 „Za czy przeciw”	6.00 „János Esterházy. Niewymazana historia” film dok.	21.50 „Głos Polski”
16.00 Wiadomości	13.15 S. „Blondynka”	19.55, 22.40 Serwis Info Wieczór	7.00 Audycja Generalna papieża Franciszka w Watykanie (powt.)	22.00 Apel Jasnogórski
16.30 „Gra słów. Krzyżówka”	15.00, 23.35 Audycje referendalne	20.20 „Jak oni kłamią”	8.00 „Po stronie prawdy”	22.20 Informacje dnia
16.55 S. „Dziedzictwo”	15.20 „Tacy byliśmy”	20.30 Wiadomości	8.55 „Poczet Wielkich Polaków”	23.00 S. „Przygody pana Michała”
18.00 „Teleexpress”	16.00 Wiadomości	21.00 Gość Wiadomości	9.00 Informacje dnia	23.30 „GRH Żandarmeria” reportaż
18.20 „Jaka to melodia?”	16.20 S. anim. „Miś Uszatek”	21.15 „Minęła 20.”	9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”	00.00 „Pielgrzymka Benedykta XVI do Ziemi Świętej” film dok.
18.55 S. „Klan”	16.40 S. anim. „Dziwne przygody Koziołka Matołka”	22.00 „W otwarte karty”	9.35 „Słowo życia”	
19.25 S. „Leśniczówka”	17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie.”	22.50 „W tyle wizji”	9.40 „Prawda a historia”	7.00 Fani czterech kótek
20.00 „Jeden z dziesięciu”	18.00 Teleexpress	23.30 „W tyle wizji Extra”	10.00 „Na zdrowie”	9.00 Jak to jest zrobione?
20.30 Wiadomości	18.20 „Stacja Innowacja”	23.50 „Jak oni kłamią”	10.45 Święty na każdy dzień	10.00 Skarby z szopy
21.15 „Jak oni kłamią”	18.45 „Polacy Światu”	00.00 Info Wieczór	10.50 Muzyczne chwile	10.30 Walka o bagaż
21.25 Eliminacje ME w piłce nożnej. Wyspy Owcze - Polska	18.55 „W obiektywie Polonii”	00.35 „W akcji”	11.00 Informacje dnia	11.00 Łowcy staroci: renowacje
00.30 „Ocaleni”	19.10 „Wilnoteka”		11.15 „Rozmowy niedokończone”	12.00 Łowcy staroci
	19.30 „Informacje kulturalne”	7.00 „Był taki dzień”	12.25 „Myśląc Ojczyzna”	13.00 Fani czterech kótek
8.00 „Muzyczne poranki”	19.45 „Czym żyje świat”	7.02, 12.30 „Informacje kulturalne”	12.35 „Przyroda i ludzie”	14.00 Dom na piaskach
8.40 „Księga Przestrzeni”	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	7.15, 19.00 S. „Pogranicze w ogniu”	13.00 Modlitwa Anioł Pański	17.00 Skarby z szopy
9.20 „Którędy po sztukę”	20.30 Wiadomości	8.15 „Był taki dzień”	13.03 Informacje dnia	17.30 Dom na piaskach
9.35, 16.25, 22.45 „Informacje kulturalne”	21.20 S. „Krucjata. Prawo serii”	8.20 „Okrasa łamie przepisy”	13.20 S. „Przygody pana Michała”	18.00 Łowcy staroci
10.00 „Fachowiec” film obycz.	23.55 S. dok. „Sądy, przesady”	8.45 „Ukryte skarby”	13.50 „Orędowniczka w codzienności” reportaż	19.00 Jak to jest zrobione?
12.00 „Rodzina Kanderów’		9.10 „Tu wszystko jest Polską”	14.20 „Niedziela”	19.30 Jak to działa?
13.25 „Aalto: z miłości do architektury” film dok.	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek	9.35 „Był taki dzień”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry	20.00 Łowcy staroci: renowacje
15.20 „Scena muzyczna”	7.40 „Rodzina i praca”	9.40 „Spór o historię”	15.20 Muzyczne chwile	21.00 Van Go
16.55 „Awantura o	7.50 „Jak oni kłamią”	10.15 S. „Maszyna zmian”		21.30 Dom na piaskach
	8.10 „Jedziemy”	10.45 „Fajna Polska”		22.00 Łowcy staroci: renowacje
	8.50 „Agrobiznes”	11.35 S. dok. „Wszystkie kolory świata”		23.00 Dom na piaskach
		12.45 „Kuchnia Polskich Żydów”		00.00 Fani czterech kótek
		13.15 S. „Blondynka”		
		14.00 „Arrasów dzieje osobliwe”		
		14.00 Ja Cię uczyć każę”		
		14.30 „Było, nie minęło”		
		14.55 „Platerówki” film dok.		
		15.45 „Był taki dzień”		
		15.53 „Ślad” film dok.		

TVP WILNO	
7.00	S. anim. „Miś Uszatek”
7.05	Supelkowe ABC
7.30	Przystanek slow food
8.00	Info Wilno
8.15	Studio Wilno
8.35	Polonia 24
9.05	Z miłości do zwierząt
9.25	S. „Sześć siostr”
10.20	Którędy po sztukę
10.40	Okrasa łamie przepisy
10.50	Gra słów
11.15	Pożyteczni.pl
11.40	Magiczne Podhale z Sebastianem Karpielem Bułecą
12.05	Fajna Polska
13.00	Info Wilno
13.05	Moda na język polski
13.25	Podróże Małej i Dużej
13.50	Polskie Biesiady
15.20	S. „Uzdrowisko”
15.40	„Taka jak Ty”
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Klan”
16.45	S. „Barwy szczęścia”
17.10	S. anim. „Miś Uszatek”
17.15	Supelkowe ABC
17.40	„Domisiowe Bajki”
17.45	S. „Na dobre i na złe”
18.35	Unia kulinarna
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.35	S. „Ranczo”
20.30	Wiadomości
21.00	„Żelazny most” film fab.
22.45	Informacje kulturalne
23.05	S. „Ojciec Mateusz”
23.45	Info Wilno
00.00	Studio Wilno
00.25	Dobre historie
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki

Litewskiej
6.02 Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Soko Leipzig”
9.45 S. „Komisarz Reks”
10.35 S. „Prowincjonalna komisarz”
11.30 S. „Diagnoza Betty”
12.15 Litewscy olimpijczycy
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Przyjazna Litwa
14.00 15.00, 16.00 Wiadomości
16.15 S. „Zaklinacze koni”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Ciepłe spotkania
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Złoty umysł
22.45 Maska wideo
22.50 „Obcy” thriller
01.05 „Disco” dramat

6.00 Filmy anim.
7.00 Panna chłopka
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „MacGyver”
11.00 Całuję. Ruta
12.00 Wiadomości
13.20 Panna chłopka
14.30 S. „Płomień”
15.30 S. „I odpuść nam nasze winy”
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
21.00 „Aniołki Charliego. Zawrotna szybkość” film fab.
23.20 „Obecność 3. Na rozkaz diabła” thriller

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Bitwa na czerpaki
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Urodzeni w tym samym dniu
8.30 Wyznania

9.00 „Dzień dobry Litwo”
11.30 Śniadanie u sąsiada
12.00 Dajmy czadu!
13.10 Wileński Jazz 2022
14.20 „Przerywnik muzyczny”
14.30 „Lina Kaiušyte. Złote ruchy” film dok.
14.35 „Wybrałem muzykę” film dok.
15.30 S. „Służyć i bronić”
16.30 Dzień Kultury
18.30 „7 dni w Kownie”
19.00 Dzień Kultury”
19.30 Euroliga przez LRT
19.45 Euroliga w koszykówce. „Žalgiris” - „Crvena zvezda”
22.15 „Obietnica świtu” dramat
00.20 Wiadomości DW (ros.)
00.15 Dziś na świecie (ros.)

6.00 Seriale anim.
7.45 S. „Czy pamiętasz mnie?”
8.55 S. „W wirze miłości”
10.00 S. „Barrister Babu”
11.00 S. „Miłość za wtryną”
12.00 S. „Zranione serce”
14.00 S. „Dziedzictwo ojca”
15.00 S. „Simpsonowie”
16.00 TV 3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Minionki rozrabiają” film anim.
21.20 „Anon” film fab.
23.20 Królowe przekreću” komedia

6.00 S. „Ślepa strefa”

7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni
8.20, 14.50 S. „Policja wodna”
9.25, 15.55 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
10.35 S. „CSI. Miami”
11.35 S. „Mentalista”
12.30 S. „Ślepa strefa”
17.00 Info dzień
17.30 S. „Mentalista”
18.30 S. „CSI. Miami”
19.30 Wrestling
21.30 „Bliski wróg” thriller
23.15 „Dzień patriotów” dramat

rytas.tv

5.30, 13.00 Nowy dzień
6.30 S. „Jasnowidz”
7.30 Akademia wsi
8.00 S. „Tajemnice”
9.00, 19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
11.00, 21.25 S. „Cyganeiczka Lala. Powrót”
12.00 Pytanko
12.30 Litewskie szkoły
14.00, 0.30 S. „Ślad”
15.00 S. „Jasnowidz”
16.00, 18.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30, 23.00 Pół godziny z Valatką
17.00, 23.30 Godzina wolności TV
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Moje miejsce
20.00, 22.30 Reporter
20.40 Sport. Pogoda
20.50 S. „Jasnowidz”

5.40, 16.00 S. „S.W.A.T.”
7.25, 14.00 S. „Cobra 11”
8.30 „Magazynowe wojny”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 S. „Współczesna rodzina”
10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00 S. „Rezydenci”
12.00 S. „Sługa narodu”
12.30 „Gwiazdy lombardu”

13.00 „Totalna rozgrywka”
15.00 S. „CSI. NY”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Rezydenci”
20.00 „Gliny”
21.00 Wiadomości
22.00 „Idol z piekła rodem” komedia
00.10 „Zbuntowana” film fab.

6.00 S. „Kadin”
7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty”
8.00 S. „Zakazany owoc”
9.00 S. „Czerwoną pokój”
10.00 S. „Cudowny Doktor”
11.00 S. „Bez domu nie jest dobrze”
12.00 S. „Dr House”
13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Niezapomniany”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 S. „Bądź ze mną”
16.00 „Zamieńmy się żonami”
18.00 S. „Niezapomniany”
19.00 S. „Dr House”
21.00 S. „Zanim umrzemy”
23.10 S. „S. „Kassandra”
01.05 S. „Rocco Schiavone”

TVP 1

6.05 S. „Dziedzictwo”
7.00, 18.40 Audycje Komitetów Wyborczych
7.30, 16.15 Audycje referendalne
7.45 „ALARM!”
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
8.30 „Agape blisko ciebie”
9.00 Wiadomości
9.10 „Kwadrans polityczny”
9.25 „Informacje kulturalne”
9.40 S. „Ranczo”
10.40 S. „Komisarz

Alex"
11.40 S. „Ojciec Mateusz”
12.25 „Kuchnia Jagiellonów”
13.00 Wiadomości
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.50 S. dok. „Zdumiewająca Ameryka Południowa”
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 Wiadomości
16.30 „Gra słów. Krzyżówka”
16.55 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 S. „Leśniczówka”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 Wiadomości
21.15 „Jak oni kłamią”
21.35 S. „Archiwista 2”
22.35 „Jak rozpętałem II wojnę światową” (2) komedia
00.00 S. „Dewajtis”

8.00 „Muzyczne poranki”
8.25 „Res Poloniae”
9.05 „Wydarzenie aktualne”
9.35, 15.40, 22.05 „Informacje kulturalne”
10.05 „Awantura o Basię” film obycz.
12.00 S. „Rodzina Kanderów”
13.15 „Delacroix, sztuka ponad wszystko” film dok.
14.25 „Psalm codzienny czyli radość o poranku Jonasza Kofty”
16.10 „Dama Kameliowa” melodramat
18.10 „Pomiędzy” film dok.
18.50 Koncert
22.30 Film fab.
00.45 S. „Pitbull”

7.00, 23.05 „Polonia 24”
7.30 „Zakończ się w Polsce”
8.00 „Wojciech Cejrowski”
8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)
12.10 „Stacja Innowacja”
12.30 S. „Lepsza połowa!”
13.00 Wiadomości
13.15 S. „M jak miłość”
15.00 „Grzech” film dok.
16.00 Wiadomości
16.20 S. anim. „Powrót do Wiklinowej Zatoki”
16.35 S. anim. „Kulfon co z ciebie wyrośnie”
16.50 „Szansa na sukces. Opole 2023”
17.45 „Top 3 Marka Sierockiego”
18.00 Teleexpress
18.20 „Zakończ się w Polsce”
18.55 „Przystanek Ameryka”
19.10 „Ola Polonia”
19.30 „Informacje kulturalne”
19.45 „Paryż. Śladami Chopina”
20.05 „Gra słów. Krzyżówka”
20.30 Wiadomości
21.15 S. „Na dobre i na złe”
22.10 S. „Na sygnale”
22.35 „Sukces jest kobietą”
23.35 S. „07 zgłoś się”
00.40 „Top 3 Marka Sierockiego”

6.35, 11.00 Serwis Info Poranek
7.50 „Jak oni kłamią”
8.10 „Jedziemy”
8.50 „Agrobiznes”
9.00 „Jedziemy dalej”
9.20 „Minęła 8.”
10.10 „Minęła 9.”
10.40 „W Kontrze”
11.30 Serwis Info Dzień

13.00 Info Raport
14.20 Info Kultura
14.30 Serwis Info Dzień
16.30 Info Dzień (17.45 Info Kultura)
18.00 „Teleexpress”
18.15 „Teleexpress Extra”
18.30 „O co chodzi”
19.00 Panorama
19.20 „Za czy przeciw”
19.55, 22.25 Serwis Info Wieczór
20.20 „Jak oni kłamią”
20.30 Wiadomości
21.00 Gość Wiadomości
21.15 „Forum”
22.00 „W pełnym świetle”
22.50 „W tyle wizji”
23.30 „W tyle wizji Extra”
23.50 „Jak oni kłamią”
00.00 Info Wieczór
00.30 „W akcji”

7.00 „Był taki dzień”
7.02 „Informacje kulturalne”
7.15, 19.00 S. „Pogranicze w ogniu”
8.18 „Okrasa łamie przepisy”
8.40 „Ukryte skarby”
9.05 „Przypadek Polski. Polityka i idee”
9.20 „Nie taka prosta historia”
9.45 „Archiwum zimnej wojny”
10.15 S. „Maszyna zmian”
10.45 „Fajna Polska”
11.35 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.30 „Informacje kulturalne”
12.50 „Kuchnia Polskich Żydów”
13.15 S. „Blondynka”
14.00 „Arrasów dzieje osobliwe”
14.25 „Ex Libris”
14.30 „Było, nie minęło”
14.55 „Historia Polski”
15.50 „Malowanie i śpiewanie. Jan Kanty Pawluśkiewicz” film dok.

16.40 „Był taki dzień”
16.45 „Giganci historii”
17.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.55 „Był taki dzień”
18.00 S. „Bodo”
18.55 „Był taki dzień”
20.05 „Ex Libris”
20.25 „Fotohistorie”
21.00 S. „Matki, żony i kochanki”
22.30 „Polskie 100 lat”
23.00 S. „Falszerze. Powrót sfory”
23.45 „Flesz historii extra”
00.00 „Kościuszko. Przewodnik bardzo współczesny” film dok.

6.00 „Misja Szczecin-Kipsing” film dok.
6.30 „Ze szkolnej ławki”
7.45 „Regał”
8.10 „Wyzwolenie” spektakl
8.55 „Poczet Wielkich Polaków”
9.00 Informacje dnia
9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”
9.40 „Słowo życia”
9.45 „Świat widziany sercem” film dok.
10.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 „Jestem mamą”
11.00 Informacje dnia
11.15 „Rozmowy niedokończone”
12.25 „Głos Polski”
12.35 „Naszym powołaniem jest świętość” reportaż
13.00 Modlitwa Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 S. „Przygody pana Michała”
13.50 „Izba Pamięci Pułkownika Kuklińskiego” reportaż
14.00 „Fatima - orędzie na dziś”
14.30 Msza święta z

Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 „Drzwi do lasu”
15.55 „Słowo życia”
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 „Mocni w wierze”
16.50 „Ma się rozumieć”
17.00 Informacje dnia
17.10 „Siódmy Sakrament”
17.40 „Prosto o gospodarce”
18.00 „Życie jest piękne” reportaż
18.30 „Geopolityka”
18.55 „Poczet Wielkich Polaków”
19.00 Modlitwa Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 „Westerplatte Młodych”
20.00 „Warto zauważyć...”
20.30 S. anim.
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
21.50 „Myśląc Ojczyznę”
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
23.00 S. „Lalka”
00.20 „Niedziela”
00.25 „Regał”

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Skarby z szopy
10.30 Walka o bagaż
11.00 Łowcy staroci: renowacje
12.00 Łowcy staroci
13.00 Gorączka złota
17.00 Skarby z szopy
17.30 Dom na piaskach
18.00 Łowcy staroci
19.00 Jak to działa?
19.30 Jak to jest zrobione?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Nic do ukrycia
22.00 Włoska kontrola celna
23.00 Pogromcy kanałów
00.00 Fani czterech kółek

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.35	Polonia 24
8.00	Rok w ogrodzie
8.30	S. „Dom”
10.10	Zagadki zwierzogromadki
10.25	Czytanie przed spaniem
10.30	S. „Magiczne drzewo”
10.55	S. „Samochodzik i templariusze”
11.30	Imbir i Cytryna
11.55	S. „Plebania”
12.40	Piękno, zgłoś się!
13.10	Wojciech Cejrowski - boso przez świat
13.35	Giganci historii
14.20	Fajna Polska
15.05	Va Banque
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Ojciec Mateusz”
17.00	Z Historią na Ty
17.20	Całkiem niezła historia
17.40	Nowe spojrzenie
18.00	S. „Defekt”
19.00	Info Wilno
19.15	Ewangeliarz Litewski
19.25	Tygiel
20.00	Polacy to wiedzą!
20.30	Wiadomości
21.00	The Voice of Poland
23.15	Informacje kulturalne
23.30	S. „Ranczo”
00.15	Polskie Biesiady - w starym kinie
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Legandy. Dziś i na zawsze
7.00	Weranda
7.30	Bitwa na czerpaki
8.30	Nie mam tylu lat
9.00	Dzień dobry, Litwo
9.30	Wiadomości
12.00	S. dok. „Wydry z Uptown”
12.55	S. dok. „Tajemnice z góry”

13.45	S. „Sztuka zbrodni”
15.30	Wiadomości
15.45	Koncert życzeń
17.30	Kuchnia Beaty
18.30	Wiadomości
19.00	Zwariowani na punkcie kół
19.30	Styl
20.30	Panorama
21.00	Kocham Litwę
22.15	„Na morze” komedia
00.05	„Obcy” fantasy
LRT PLUS	
6.00	Filmy anim. 2” film fab.
10.15	„Alvin i wiewiórki 2” film fab.
12.05	„Mia i biały lew” film fab.
14.10	„Nacho Libre” komedia
16.00	„Sztuka kłamani” komedia
17.55	W świecie zwierząt
18.30	Wiadomości
19.30	„Tajna baza” komedia
21.40	„Rodzina” komedia
23.25	„Galeria Złamanych Serc” komedia
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Pole bitwy
6.30	Weranda
7.00	Ciepłe spotkania
7.55	Złoty umysł
9.00	Zacznij od siebie
9.30	Żyjmy jak można czyściej
10.00	Co dobrego, sąsiedzie?
10.30	Białoruska Pogoń
11.00	Jesteśmy z Ukrainy
11.30	Nasza rosyjska ulica
12.00	Śniadanie u sąsiada
12.30	W sercu Litwin
13.30	Zupa naukowa
14.00	Euromaxx
14.30	Odblaski
15.00	Uwaga! Szukamy sztuki
15.30	Perspektywa

16.00	Książkowe szczyry
16.30	Żyję w świecie iluzji
17.00	S. dok. „Ikony architektury”
18.00	0.25 „Vytautas Šėrenas. Życie i sny” film dok.
19.00	Legandy. Dziś i na zawsze
19.55	Wizjonerzy
20.00	To jest kino
20.30	Panorama
21.00	„Sława” komedia
22.45	„Disco” dramat
LRT TV	
6.00	Seriele anim. 8.30 S. anim. 9.00 „Na zdrowie” 9.30 „Historie sukcesów” 10.00 „Droga żywności” 10.30 „Smacznie aż strach” 11.00 „Pięciogwiazdkowe mieszkanie” 11.30 „Wzwiijmy lekarza!” 12.00 „Wróżby Kotryny” 12.30 S. dok. „Schronisko dla małych szympanów” 13.40 „Woody Woodpecker” film fab. 15.20 „LOL” komedia 17.15 „W 80 dni dookoła świata” komedia 18.30 Wiadomości TV3 19.30 „galvOK” 22.00 „Zielona mila” dramat
BTV	
6.30	Infokomentarze z Arnasem Mazetisem
7.00	„Ekspedycje Steve’a Backshalla” 8.00 „Ale numer!” 9.00, 13.00 „Mania chomikowania” 10.30 „Ekspedycje Steve’a Backshalla” 11.40 „Wyścig przez świat”

14.00	„Osobowości narodowe pracy”
15.00	„Bitwa ekstrasensów”
17.00	Mistrzostwa LKL. „7bet- Lietkabelis”- „Wolves”
19.30	„Głos Litwy”
22.00	„Chętni na kasę” thriller
00.10	Wrestling
rytas tv	
6.00	S. „Tajemnice”
8.00	W cieniu mężczyzn
8.30	Po litewsku
9.00	S. „Jasnowidz”
10.00	O przyjemnościach łaźni
10.30	Czyste miasta
11.00	Moje miejsce
11.30	Anatomia mieszkania
12.00, 23.00	S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”
14.00	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
16.00	Wiadomości
16.30	Litewskie szkoły
17.00	Pierwszy raz. 60+
17.30	Życie w biznesie
18.00	Wiadomości
18.30	Bushido ring
19.00	S. „Jasnowidz”
20.00	Wiadomości
20.30	S. „Żywi”
21.30	S. „Śladami mordercy”
22.30	Wiadomości
LRT TV	
6.05	„Gwiazdy lombardu”
6.30	„Nagi instynkt przetrawiania”
7.30	„Mężczyźni z gór”
8.30	„Piekielna droga”
9.30	„Przewodnik budowlany”
10.00	„Jestem rajdowncem”
10.30	„Gazas dugnas”
11.00	„Kultura odpadów”
11.30	S. dok. „Dzika Tajlandia”
12.40	S. dok. „Wyspy Australii”

13.55	„Przetrawianie”
15.00	„Wyzwanie Złamanej Czaszki”
16.00	„Magazynowe wojny”
18.00	„Gwiazdy lombardu”
19.00	„Najlepsi kierowcy ciężarówek”
20.00	S. dok. „Zadanie: przeżyć”
21.00	Wiadomości”
22.30	„Przeznaczenie” dramat
23.55	„Idol z piekła rodem” komedia
LRT TV	
6.15	„Program XXI w.”
6.50, 13.30	„Świat ogrodników”
8.10	S. „Jednostka do zadań specjalnych”
10.30	S. „Śledztwa siostry Bonifacji”
11.30	„Rolnik szuka żony”
12.30	„Młodszy o 10 lat”
14.45	„Zamieimy się żonami”
15.45	S. „Niewinni”
17.45	S. „Yargi”
18.45	S. „Moje życie to morderstwo”
19.45	S. „Kapitan Kain”
21.00	S. „Vera”
22.55	„Samo życie” dramat
01.15	S. „Zanim umrzemy” Człowiek jutra
TVP 1	
6.45	„Balans bieli”
7.20	S. „Janka”
8.00	Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Boskiej na Jasnej Górze
8.40	„Rok w ogrodzie”
9.05	„Rok w ogrodzie Extra”
9.20	„wojsko-polskie.pl”
9.45	„Pełnosprawni”
10.20	S. „Komisarz Alex”
11.20	S. „Ojciec

12.20 „Wiesz czy nie wiesz?”	Chopinowski na instrumentach historycznych	18.15 „Teleexpress Extra”	film dok.	film dok.
13.20 „Angelika i król” film fab.	22.05 „Uczta Babette” film fab.	18.30 „Studio Wschód”	19.00 „Giganci historii”	16.20 „Słowo życia”
15.10 „Z pamięci”	23.55 „Informacje kulturalne”	19.00 Panorama	19.45 „Świat w soczewce” film dok.	16.25 Święty na każdy dzień
15.25 „Okrasa łamie przepisy”		19.20 Serwis Info	20.00 S. „Stawka większa niż życie”	16.30 „Wierzę w Boga”
15.55 S. „Chłopi”		19.30 „Kobięcym okiem”	21.00 S. „Dziewczyny ze Lwowa”	16.50 Muzyczne chwile
16.55 „Rolnik szuka żony”		20.00 „Między słowami”	21.45 „Historia w postaciach zapisana”	17.00 Informacje dnia
18.00 Teleexpress	7.00 „Polonia 24”	20.30 Wiadomości	23.25 „Złoto dezertarów” komedia	17.10 „Historia PL”
18.35 S. „Ojciec Mateusz”	7.30 „Welon, fura i brawura”	21.00 Gość		18.00 „Z Parlamentu Europejskiego”
19.25 „Kulisy serialu Ojciec Mateusz”	7.55 „Balans bieli”	21.15 „Minęła 20.”		18.30 „Nowa ewangelizacja”
19.40 „Jaka to melodia?”	8.55 „Pytanie na śniadanie”	22.00 „Demaskatorzy”		18.55 „Poczet Wielkich Polaków”
20.30 Wiadomości	12.50 „Zaginione – odnalezione”	22.15 „Śledczym okiem”		19.00 Modlitwa Anioł Pański
21.00 Rozmowa z kard. Kazimierzem Nyczem na Dzień Papieski	13.05 „Wędrowiec Polski”	22.50 „W tyle wizji”		19.05 Informacje dnia
21.15 ALARM!	13.35 „Sądy, przesady”	23.30 „W tyle wizji Extra”	6.30 „Polska Bretania” film dok.	19.15 „Rozmowy niedokończone”
21.35 S. „Komisarz Alex”	15.05 „Rytmy Dwójki”		8.00 „Mistyczne serce Lasu Wiedeńskiego. Opactwo Heiligenkreuz” film dok.	20.25 Święty na każdy dzień
22.35 „Nie czas umierać” film sensac.	16.10 „Tatarzy polscy”		8.55 „Poczet Wielkich Polaków”	20.30 „Manna z nieba”
01.25 „Bóg zemsty” thriller	17.00 „Kulturalni PL”		9.00 Informacje dnia	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
	18.00 Teleexpress	7.30 „Był taki dzień”	9.15 „Westerplatte Młodych”	21.20 Modlitwa różańcowa
8.00 „Nikt tylko ty”	18.20 S. „M jak miłość”	7.32 „Informacje kulturalne”	10.00 „Telewizyjny Uniwersytet Biblijny”	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
8.40 „Tamte lata, tamte dni”	19.10 „Polonia 24”	7.45 „Mazury nieodkryte - Puszcza Borecka”	11.00 Informacje dnia	22.00 Apel Jasnogórski
9.15 „Informacje kulturalne”	19.35 „Informacje kulturalne”	8.00 „Malowanie i śpiewanie. Jan Kanty Pawлуskiewicz” film dok.	11.15 „Retrospekcja”	22.20 Informacje dnia
9.45 Koncert Finałowy I Symfonicznej Trasy Koncertowej „Narodowa Orkiestra Dęta Symfonicznie”	20.00 „Tacy byliśmy”	8.50 „Paleta dziejów”	11.20 „Aby we wszystkim Bóg był uwielbiony” reportaż	22.40 „Polski punkt widzenia”
11.30 „Francuski Hollywood” film dok.	20.30 Rozmowa z Kard. Kazimierzem Nyczem na Dzień Papieski	10.05 S. dok. „Aerial profiles”	11.40 „Polski punkt widzenia”	23.00 „Polskie dziedzictwo”
12.35 „Wydarzenie aktualne”	21.20 S. „Dewajtis”	10.00 S. „Maszyna zmian”	11.55 „Na tropie przypraw. Pikanteria i słodko”	23.30 „Powołani” reportaż
13.05 S. „Niewiarygodne przygody Marka Piegusa”	22.15 S. „Polowanie na cmy”	10.55 „Na tropie przypraw. Pikanteria i słodko”	12.00 „Kropelka radości”	00.00 „Odpowiedzialni za Kościół”
14.20 „Magiczny Świat Davida Copperfielda” film fab.	23.10 „Polskie Biesiady - w starym kinie”	11.20 „Wojownicy czasu”	13.00 Modlitwa Anioł Pański	00.30 „Tam, gdzie Bóg płacze”
16.30 „Res Poloniae”	00.30 „Polacy to wiedzą!”	11.50 „Ślad” film dok.	13.03 Informacje dnia	
17.10 „Chef Flynn - najmłodszy kucharz świata” film dok.		12.40 S. „Stawka większa niż życie”	13.20 „Warto zauważyć...”	7.00 Jak to jest zrobione?
18.50 II Konkurs	7.00 Serwis Info Poranek	13.40 „Rzeczpospolita Zakopiańska” film dok.	13.50 „Siódmy Sakrament”	9.00 Fani czterech kółek
	(7.50 „Jak oni kłamią”)	14.30 „Wojna w eterze”	14.20 „Ocalić od zapomnienia”	10.00 Łowcy staroci
	8.50 „Bezpieczna jazda”	14.35 „Kuchnia dwudziestolecia”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry	12.00 Łowcy klasyków
	9.30 „W Kontrze”	15.00 „Historia w postaciach zapisana”	15.20 Muzyczne chwile	14.00 Łowcy staroci: renowacje
	10.15 „Salon dziennikarski”	16.45 „Nie taka prosta historia”	15.30 „Niedziela”	16.00 Zarobić na kamperach
	11.00 Serwis Info Dzień weekend	17.15 „Szlak nadziei”	15.35 „Co by było, gdyby zwierzęta mówiły?”	18.00 Jak to jest zrobione?
	13.00 „Czym żyje świat Extra”	18.00 „Malowanie i śpiewanie. Jan Kanty Pawлуskiewicz”	16.00 „Orłem być...”	19.00 Wiejski dom w wielkim stylu
	13.30 „INFO V4+”			20.00 Van Go
	13.45 Serwis Info Dzień weekend			21.00 Truckerzy
	16.00 Debata TVP INFO			22.00 Fani czterech kółek
	16.30 Info Dzień			23.00 Mroczne sekrety Playboya
	17.30 Infomed			
	17.45 Info Kultura			
	18.00 „Teleexpress”			

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Wilnoteka
7.30	Piękno, zgłoś się!
7.55	S. „Na dobre i na złe”
8.50	Całkiem niezła historia
9.00	Imbir i Cytryna
9.25	Weterynarze z sercem
9.50	Detektyw Literka
10.05	Orędzie na Dzień papieski
10.15	Ewangeliarz Litewski
10.30	Transmisja Mszy Świętej
13.20	Widowisko
15.10	S. „Plebania”
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Biała wizytówka”
17.15	Imbir i Cytryna
17.40	S. „O mnie się nie martw”
18.25	„Jan Paweł II” film biograf.
20.30	Wiadomości
21.00	S. „Dom”
22.35	Nowe spojrzenie
23.00	Informacje kulturalne
23.25	The Voice of Poland
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	W sercu Litwin
7.00	Dzień Kultury
7.30	Świąteczne myśli
8.00	Wyznania
8.30	Życie na wsi jest dobre
9.00	Dalej od miasta
9.30	Notatki przyrodnika
10.00	Encyklopedia Gustawa
10.30	Dzieci tysiąclecia
11.30	Zaklinaczka zwierząt
12.00	Tu i teraz?
12.30	S. dok. „Oman z góry”
13.30	S. „Poirot”
15.15	Euromaxx
15.30	Wiadomości
15.45	„Detektywi

historii”	
16.45	„Dajmy czadu!”
18.00	Tydzień z Wiadomościami Rowerowymi
18.30	Wiadomości
19.00	„Okno na władzę”
19.30	Tydzień.
20.30	Panorama
21.00	S. „Restauracja”
22.00	„Legalna blondynka” komedia
23.35	„Sława” komedia
LRT PLUS	
6.00	Filmy anim.
10.30	„Czego pragnie dziewczyna” komedia
12.40	„Speed Racer” film fab.
15.25	„Czarny rycerz” komedia
17.20	Teleloto TV gra
18.30	Wiadomości
19.30	„Maska”
22.10	„Legion samobójców” komedia
00.55	„To nie jest kraj dla starych ludzi” thriller
LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Filmy anim.
9.00	Nie ma tylu lat.
9.30	Drogi
10.00	7 dni Kowna
10.30	Wiara i życie
11.00	Wyznania
11.30	Menora
12.00	Niedzielne przemyślenia
12.30	Msza Święta z wileńskiej archikatedry
13.45	S. „Ania nie Anna”
14.30	„Odrażające rymy” film anim.
15.00	„Mały wampir” film anim.
16.30	Liga Talentów Muzycznych 2023
17.30	Euromaxx
18.00	Uwaga! Szukamy sztuki
18.30	Dzień Kultury
19.00	Wileński Jazz

2020, 2022	
20.30	Panorama
21.00	„Przepiórki w płatkach róży” balet, chor. Christopher Wheeldon
23.00	„Kocham Litwę”
3	
6.00	Seriale anim.
8.30	„Zagroda marzeń”
9.00	„La Maistas”
10.00	„Świat według kobiet”
11.00	„Sady marzeń”
12.00	S. dok. „Patagonia. Życie na końcu świata”
13.00	„Dziewczyny z wyższych sfer” komedia
14.55	„Uciekająca panna młoda” film fab.
17.20	„Farma Vytarasa”
18.30	Wiadomości TV 3
19.30	„Litewskie talenty”
22.00	„Kontrabanda” dramat
00.25	„Anon” film fab.
BTW	
6.00	Infokomentarze z Arnasem Mazetisem
7.00, 10.00	„Ekspedycje Steve’a Backshalla”
8.00	„Kolory lasu”
8.30	„Róg tura”
9.00	Strongmani
11.10	„Wyścig przez świat”
12.30	„Mania chomikowania”
13.30	„Osobowości narodowe pracy”
14.35	„Bitwa ekstrasensów”
17.00	Mistrzostwa LKL. „Žalgiris” - „CBet”
19.30	Mistrzostwa LKL. „Neptunas” - „Pieno žvaigždes”
21.45	S. „L. A.’s Finest”
22.45	„Assassin’s Creed” film fab.
00.55	Thriller

rytas .tv	
6.00	S. „Tajemnice”
8.00	Rolnik Jurgis
8.30	Akademia wsi
9.00	S. „Jasnowidz”
10.00	W świecie koszykówki
10.30	Wilno nowoczesne
11.00	Kod zdrowia
12.00, 23.00	S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”
14.00	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
16.00	Wiadomości
16.30, 21.30	24/7
17.30	Pół godziny z Valatką
18.00	Wiadomości
18.30	W świecie koszykówki
19.00	S. „Jasnowidz”
20.00	Wiadomości
20.30	S. dok. „Paranormalne zjawiska 911”
22.30	Wiadomości
6	
6.05	„Gwiazdy lombardu”
6.30	„Nagi instynkt przetrwania”
7.30	„Mężczyźni z gór”
8.30	„Piekielna droga”
9.30	„Na jednym końcu haczyk”
10.00	„Zwiadowca przeszłości”
10.30	„E-gazas dugnas”
11.00	„Magazynowe wojny”
11.30	S. dok. „Dzika Nowa Zelandia”
12.45	S. „Wyspy Australii”
13.55	„Przetrawanie”
15.00	„Wyzwanie Złamanej Czaszki”
16.00	„Magazynowe wojny”
18.00	„Gwiazdy lombardu”
19.00	„Najlepsi kierowcy ciężarówek”
20.00	S. dok. „Zadanie: przeżyć”
21.00	Wiadomości”

22.00	Mistrzostwa WNBA. „Aces” - „Liberty”
00.30	„Go-Big Show”
1	
6.10	„Program XXI w.”
6.50	„Świat ogrodników”
8.10	S. „Jednostka do zadań specjalnych”
10.30	S. „Śledztwa siostry Bonifacji”
11.30	„Rolnik szuka żony”
12.30	„Młodzi o 10 lat”
13.30	Pozdrowienia
15.45	S. „Niewinni”
17.45	S. „Yargi”
18.45	S. „Morderstwa obok mnie”
19.45	S. „Kapitan Kain”
21.00	S. „Francuskie morderstwa”
22.55	„Przykra prawda” komedia
00.50	„Samo życie” dramat
TVP 1	
6.05	„Sprawa dla reportera”
7.00	„Słownik polsko@polski”
7.25	„wojsko-polskie.pl”
7.55	„Słowo na niedzielę”
8.00	Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Boskiej na Jasnej Górze
9.00	„Tydzień”
9.30	„Zakochaj się w Polsce”
10.00	„Okrasa łamie przepisy”
10.30	Msza Święta z Sanktuarium św. Jana Pawła II w Łagiewnikach
12.00	„Między ziemią a niebem”
12.30	„Welon, fura i brawura”
13.00	Anioł Pański
13.20	„Widowisko”
15.10	„Z pamięci”
15.20	S. „Komisarz Alex”
16.10	„Trędowata”

melodramat
18.00 Teleexpress
18.30 „Św. Jan Paweł II. Cywilizacja życia” koncert
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Wiadomości”
21.00 S. „Dewajtis”
21.55 Wieczór wyborczy i referendalny
00.10 „Nie czas umierać” film sensac.

8.05 „Fortepian Chopina: Wiadomość z zaświatów” film dok.
8.25 „Urodzeni artyści”
9.00 Msza z Kościoła Starokatolickiego Mariawitów w Żeliszewie
10.05 „Chef Flynn - najmłodszy kucharz świata” film dok.
11.45 „Fortepian Chopina” film dok.
12.15 S. „Rawhide”
13.20 „Trzeci punkt widzenia”
14.00 „Niedźwiadek” film przygod.
15.45 „Wędrowiec Polski”
16.25 „Pomiedzy” film dok.
17.05 S. „Niewiarygodne przygody Marka Piegusa”
18.20 „Zaginione - odnalezione”
18.50 II Konkurs Chopinowski na instrumentach historycznych
21.45 „Labirynt” film akcji
00.25 „Informacje kulturalne”

7.00 „Zrujnowani odbudowani”
7.30 S. „Alternatywy 4”
9.20 „Gala wręczenia

nagród TOTUS TUUS
10.20 „Słowo na niedzielę”
10.30 Msza Święta z Sanktuarium św. Jana Pawła II w Łagiewnikach
12.00 „Między ziemią a niebem”
12.30 „Welon, fura i brawura”
13.00 Anioł Pański
13.20 „Polska jest piękna”
15.15 S. „Alternatywy 4”
16.20 „Okrasa łamie przepisy”
16.55 „Wojciech Cejrowski - bosko przez świat”
17.30 „Polacy to wiedzą!”
18.00 Teleexpress
18.20 S. „M jak miłość”
19.10 „Polonia 24”
19.35 „Informacje kulturalne”
20.00 „Dookoła świata”
20.30 Wiadomości
21.05 S. „Ojciec Mateusz”
21.55 Wieczór wyborczy i referendalny
00.05 „Kabaretowe Naj”

7.00 Serwis Info Poranek
7.45 „Za kulisami”
8.00 Serwis Info Poranek
8.45 „Demaskatorzy”
9.30 „W Kontrze”
10.10 „Magazyn śledczy Anity Gargas”
10.50 „Woronicza 17”
12.00 Serwis Info Dzień weekend
13.00 „Czym żyje świat Extra”
13.30 „Caput Mundi czyli Pępek Świata”
13.40 Serwis Info Dzień weekend
17.00 „Okiem wiary”
17.30 Serwis Info Dzień weekend
18.00 „Teleexpress”
18.15 „Teleexpress Extra”

18.30 Teleexpress na deser
19.00 Panorama
19.25 „Studio Zachód”
20.05 „Głębia ostrości”
20.30 Wiadomości
21.00 Gość Wiadomości
21.15 „Minęła 20.”
22.00 „Gdzie jest Pan Cogito?”
22.50 „Strefa starcia”
00.00 Info Wieczór

7.30 „Był taki dzień”
7.32 „Informacje kulturalne”
7.45 „Ale nam się wydarzyło... Jan Paweł II”
8.30 „Przestrzeń pamięci”
9.00 Msza grekokatolicka
10.00 S. „Maszyna zmian”
11.30 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko”
11.50 „Nowe oblicze Patagonii” film dok.
12.45 S. „Stawka większa niż życie”
13.50 „Ocalić od zapomnienia. Kościół św. Wojciecha 1944” film dok.
14.15 „Niezwykłe historie z pocztówek”
14.30 „Kuchnia dwudziestolecia”
14.55 „Historia na ten czas”
15.00 „Virtuti” dramat
16.45 „Ex Libris”
16.55 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych”
17.15 „Szlak nadziei”
18.00 „Mój wujek Papież” film dok.
18.35 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”
19.00 „Giganci historii”
19.40 „Lustro” film dok.
20.00 S. „Stawka większa niż

życie”
21.05 S. „Dom pod Dwoma Orłami”
21.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
22.00 „Historia w postaciach zapisana”
00.10 „Był taki dzień”

6.05 „Sanktuarium Matki Bożej w Lous we Francji” film dok.
7.00 „Jestem mamą”
7.15 „Mocni w wierze”
7.45 „Regał”
8.15 „Bote ju jidą. Pielgrzymka Rybacka” film dok.
8.45 „Ocalić od zapomnienia”
8.55 „Poczet Wielkich Polaków”
9.00 „Słowo życia”
9.05 „Polski punkt widzenia”
9.25 Święty na każdy dzień
9.30 „Z Parlamentu Europejskiego”
10.00 S. dok. „Prymas Stefan Wyszyński”
10.10 Spotkanie z Magdą Buczek
10.15 „Manna z nieba”
10.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.35 „Niedziela”
11.40 „Siła modlitwy” film dok.
12.30 „Wędrowiec Polski”
13.00 Modlitwa Anioł Pański z Watykanu
13.15 „Papież Polak do rodaków”
14.10 „Św. Józef. Nasz duchowy ojciec” film dok.
15.10 „Stefan Kardynał Wyszyński - troskliwy duszpasterz Jasnogórski” film dok.
15.40 „Drzwi do lasu”
16.00 „Wieś - to też Polska”
17.00 Informacje dnia

17.10 Koncert życzeń
17.45 „Robi” film dok.
18.00 „Zostań żołnierzem RP”
18.15 Muzyczne chwile
18.30 „Sól Ziemi”
18.55 „Poczet Wielkich Polaków”
19.00 Modlitwa Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 „Rozmowy niedokończone”
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 S. anim. „Moja katolicka rodzina”
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
21.50 „Myśląc Ojczyzna”
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 „Retrospekcja”
22.45 „Stan bezpieczeństwa państwa”
22.55 S. dok. „Krótka historia zbawienia”
23.00 „Zuzela - tu wszystko się zaczęło” film dok.
23.45 „Jak wygrać małżeństwo”
00.00 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej”
00.25 „Regał”
00.50 Muzyczne chwile

7.00 Fani czterech kółek
13.00 Dom na piaskach
15.00 Walka o bagaż
16.00 Obrońcy zabytków
18.00 Sposób na remont
19.00 Łowcy staroci: renowacje
20.00 Wiejski dom w wielkim stylu
21.00 Antarktyda: rejs życia
22.00 Na tratwie w oceanie
23.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP WILNO	
7.00 Zagadki zwierzogromadki	
7.15 Jak to działa	
7.40 Imbir i Cytryna	
8.00 Z Historią na Ty	
8.20 Tygiel	
8.45 Nowe spojrzenie	
9.10 Kamperem po południu	
9.25 S. „Sześć sióstr”	
10.20 „Sieroty spod znaku wdowy” film dok.	
10.45 Kuchnia dwudziestolecia	
11.10 Gra słów	
11.35 Piosenka u Ciebie	
11.55 Taja jak Ty	
12.10 S. „Ranczo”	
13.00 Info Wilno	
13.05 Nowe spojrzenie	
13.30 Imbir i Cytryna	
13.50 Hity wszech czasów	
14.45 Piękno, zgłoś się!	
15.10 Polacy to wiedzą!	
15.35 Moda na język polski	
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	
16.20 S. „Klan”	
16.45 S. „Barwy szczęścia”	
17.10 Zagadki zwierzogromadki	
17.25 Jak to działa	
17.50 S. „Czas honoru”	
18.35 wojsko-polskie.pl	
19.00 Info Wilno	
19.15 Studio Wilno	
19.40 S. „M jak miłość”	
20.30 Wiadomości	
21.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	
21.25 S. „Leśniczówka”	
21.50 S. dok. „Reset”	
23.00 Informacje kulturalne	
23.15 S. „Wojenne dziewczyny”	
00.00 Info Wilno	
00.15 Studio Wilno	
00.35 Sport	
00.40 „Zaginiony rękopis Pieśni Legionów” film anim.	
00.55 S. „Czas honoru”	
LRT TV	

6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.02 Dzień dobry Litwo	
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości	
9.00 S. „Soko Leipzig”	
9.50 S. „Komisarz Rex”	
10.40 S. „Po słonecznej stronie życia”	
11.30 S. „Diagnoza Betty”	
12.15 Euromaxx	
13.30 Kto i dlaczego?	
13.00 Więc gdzie dalej?	
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości	
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo	
16.15 S. „Zaklinacze koni”	
17.00 S. „Obietnica”	
18.00 Kto i dlaczego?	
18.30 Ważna godzina	
19.30 Historie rzeczy	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 Forum LRT	
22.30 Wiadomości Rowerowe	
23.00 S. „Zgubiony bagaż”	
23.55 S. „Komisarz Rex”	

6.00 Filmy anim.	
7.00 Pani chłopka	
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”	
10.00 S. „MacGyver”	
11.00 KK2	
12.00 Wiadomości	
13.20 Pani chłopka	
14.30 S. „Płomień”	
15.30 S. „I odpuść nam nasze winy”	
16.30 Dobry wieczór, Litwo	
18.30 Wiadomości	
19.30 KK2	
20.00 Od...do...	
21.00 S. „Poważne sprawy”	
21.30 Wiadomości	
22.30 „Człowiek w ogniu” thriller	
01.25 S. „MacGyver”	

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.05 Kuchnia Beaty	
7.00 Kto i dlaczego?	

7.30 Bitwa na czerpaki	
8.30 Drogi	
9.00 Dzień dobry Litwo	
11.30 Co lepszego, sąsiedzie?	
12.00 Liga Talentów Muzycznych 2023	
13.00 Encyklopedia Gustawa	
13.30 Zaklinaczka zwierząt	
14.00 „Notatki przyrodnika”	
14.30 „Rzeczywistość i marzenia”	
15.30 S. „Służyć i bronić”	
16.30 Dzień dobry Litwo	
18.30 „Zupa naukowa”	
19.00 Weranda	
19.30 S. dok. „Gwiazdy srebrnego ekranu”	
20.15 Widokówki z podróży	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 „RBG” film dok.	
23.10 S. dok. „Ikony architektury”	

6.00 Seriale anim.	
7.45 S. „Czy pamiętasz mnie?”	
8.55 S. „W wirze miłości”	
10.00 S. „Barrister Babu”	
11.00 S. „Miłość za witryną”	
12.00 S. „Zranione serce”	
14.00 S. „Dziedzictwo ojca”	
15.00 S. anim.	
16.00 TV 3 wiadomości	
16.30 TV Pomoc	
18.30 TV3 wiadomości	
19.30 „W centrum uwagi z E. Jakilaitisem”	
20.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”	
21.00 S. „Najdroższy serial”	
21.30 Wieczorne wiadomości TV3	

22.30 „Uwaga, Angliści!” komedia	
00.30 S. „Bosch”	

6.00 S. „Ślepa strefa”	
7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni	
8.20, 14.50 S. „Policja wodna”	
9.25, 15.55 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”	
10.35 Osobowości narodowe pracy	
11.35 S. „Mentalista”	
12.30 S. „Ślepa strefa”	
17.00 Dzień info	
17.30 S. „Mentalista”	
18.30 Mistrzostwa LKL. „Gargždai”-„Nevežis-Optibet”	
21.00 „G.I. Joe: Odwet” film fab.	
23.10 S. „Czarna lista”	

rytas . tv

6.00 Bushido ring	
6.30 S. „Jasnowidz”	
10.00 24/7	
11.00, 21.25 S. „Cyganećka Lala. Powrót”	
12.00 Rolnik Jurgis	
12.30 Akademia wsi	
13.00 Nowy dzień	
14.00, 0.30 S. „Ślad”	
15.00 S. „Jasnowidz”	
16.00, 18.00 Reporter	
16.20 Sport. Pogoda	
16.30 Litwa na żywo	
17.00, 23.30 Godzina TV Wolność	
18.20 Sport. Pogoda	
18.30 „Pierwszy raz. 60+”	
19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”	
20.00, 22.30 Reporter	
20.20 Sport. Pogoda	
20.50 S. „Jasnowidz”	
22.50 Sport. Pogoda	
23.00 Rozmowy nad morzem	

6.30, 16.00 S. „S.W.A.T”	
7.25, 14.00 S. „Cobra 11”	
8.30 „Autopilot”	

9.00 „Gazas dno”	
9.30 S. „Kultura odpadów”	
10.00 „Magazynowe wojny”	
11.00 S. „Rezydenci”	
12.00 S. „Sługa narodu”	
12.30 „Gwiazdy lombardu”	
13.00 „Totalna rozgrywka”	
15.00 S. „CSI. NY”	
18.00 S. „Simpsonowie”	
19.00 S. „Rezydenci”	
20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”	
21.00 „Inside Man: Most Wanted” film fab.	
23.15 „Autopsja Jana Doe” thriller	

6.00 S. „Kadin”	
7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty”	
8.00 S. „Zakazany owoc”	
9.00 S. „Czerwona komnata”	
10.00 S. „Cudowny Doktor”	
11.00 S. „Bez domu nie jest dobrze”	
12.00 S. „Dr House”	
13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”	
14.00 S. „Niezapomniany”	
15.00 S. „Anupamaa”	
15.30 S. „Bądź ze mną”	
16.00 „Zamieśmy się żonami”	
18.00 S. „Niezapomniany”	
19.00 S. „Dr House”	
21.00 S. „Zabójcze tropiki”	
23.20 S. „Francuskie morderstwa”	
01.15 S. „Jednostka do zadań specjalnych”	

TVP 1

5.50 S. „Klan”	
6.20 S. „Dziedzictwo”	
7.10 S. „Złoty chłopak”	
8.00 Transmisja Mszy Świętej	
8.30 „Welon, fura i brawura”	
9.00 Wiadomości	

9.10 „Kwadrans polityczny”	walizką” komedia	Poranek	14.00 „W kotle historii”	św. Jana Pawła II w Toruniu
9.25 „Informacje kulturalne”	18.45 „Trzeci punkt widzenia”	8.10 „Jedziemy”	14.25 „Był taki dzień”	15.00 Muzyczne chwile
9.40 S. „Ranczo”	19.25 „Hitchcock/Truffaut” film dok.	8.50 „Agrobiznes”	14.30 „Było, nie minęło”	15.15 „Kurier Pana Boga”
10.40 S. „Komisarz Alex”	21.00 „Jan Paweł II” film biograf.	9.00 „Jedziemy dalej”	14.55, 16.30, 20.25 „Ale nam się wydarzyło... Jan Paweł II” film dok.	15.30 S. „Lalka”
11.35 S. „Ojciec Mateusz”	23.45 „Ziemia obiecana” film fab.	9.20 „Minęła 8.”	16.00 „Tajemnica Jana Pawła II” film dok.	16.50 „Ma się rozumieć”
12.25 S. „Korona królów. Jagiellonowie”		10.10 „Minęła 9.”	16.45 „Giganci historii”	17.00 Informacje dnia
13.00 Wiadomości	7.05 „Polacy to wiedzą!”	10.40 Plan dnia	17.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	17.10 „Sanktuaria polskie”
13.10 Agrobiznes	7.35 „Cały świat w Krakowie”	11.30 Serwis Info Dzień	18.00 S. „Bodo”	17.30 „Porady medyczne bonifratrów”
13.40 „Magazyn Rolniczy”	8.00 „Przystanek slow food”	13.00 Info Raport	18.50 Ex Libris”	18.00 „Świadkowie”
13.50 „Śpiew miłości: malpa z apką” film dok.	8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.30 „Panorama”)	14.30 Serwis Info Dzień	20.00 Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych”	18.30 „Zbrodnia z rosyjskiego scenariusza - tzw. pogrom kielecki” reportaż
15.00 S. „Złoty chłopak”	12.10 „Przystanek Ameryka”	14.20 Info Kultura	20.35 „Ex Libris”	18.55 „Poczet Wielkich Polaków”
16.00 Wiadomości	12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”	14.30 Serwis Info Dzień	20.40 „Flesz historii”	19.00 Modlitwa Anioł Pański
16.20, 21.15 „ALARM!”	13.00 Wiadomości	16.30 Info Dzień	21.00 S. „Matki, żony i kochanki”	19.05 Informacje dnia
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	13.15 S. „Ojciec Mateusz”	17.30 „Rodzina i praca”	20.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	19.15 „Rozmowy niedokończone”
17.05 S. „Dziedzictwo”	14.05 S. „Zaklęty Dwór”	17.40 Info Dzień (17.45 Info Kultura)	22.00 „Lubię patrzeć jak wschodzi słońce” film dok.	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
18.00 „Teleexpress”	15.05 „Kulturalni PL”	18.00 „Teleexpress”	22.50 „Mazury nieodkryte”	21.20 Modlitwa różańcowa
18.20 „Jaka to melodia?”	16.00 „Wiadomości”	18.15 „Teleexpress Extra”	23.00 S. „Fałszerze. Powrót sfory”	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
18.55 S. „Klan”	16.20 „ALCHEMIK”	18.30 „O co chodzi”	23.45 „Działo się w Krakowie”	22.00 Informacje dnia
19.25 S. „Leśniczówka”	16.35 „Laboratorium alchemika”	19.00 Panorama		22.40 „Polski punkt widzenia”
20.00 „Jeden z dziesięciu”	16.40 „Mrówki górą! Sekretne życie roślin”	19.20 „Za czy przeciw”	6.30 „Nadzieja” reportaż	23.00 „Żyłem obok świętego”. Jan Paweł II z bliska” film dok.
20.30 Wiadomości	17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	19.55, 22.20 Serwis Info Wieczór	7.00 „Był taki dzień”	00.00 „Za Kościół i zbawienie świata” film dok.
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	18.00 Teleexpress	20.20 „Jak oni kłamią”	7.05 „Informacje kulturalne”	00.50 Muzyczne chwile
22.10 „Teatr Telewizji - Brat naszego Boga”	18.20 „Słownik polsko@polski”	20.30 Wiadomości	7.15, 19.00 S. „Pogranicze w ogniu”	
23.40 „Lubię patrzeć jak wschodzi słońce” film dok.	18.55 „INFO V4+”	21.00 Gość Wiadomości	8.10 „Był taki dzień”	7.00, 13.00, 0.00 Fani czterech kótek
	19.15 „Polacy Światu”	21.15 „Minęła 20.”	8.15 „Okrasa łamie przepisy”	9.00 Jak to jest zrobione?
8.05 „Muzyczne poranki” film dok.	19.30 „Informacje kulturalne”	22.00 „Resortowe dzieci”	8.45 „Ukryte skarby”	10.00 Skarby z szopy
8.30 „Niedziela z...”	19.45 „Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939-1945”	22.50 „W tyle wizji”	9.05 „Arrasów dzieje osobliwe”	10.30 Walka o bagaż
9.20, 16.05, 23.15 „Informacje kulturalne”	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	23.30 „W tyle wizji Extra”	9.30 „Ex Libris”	11.00 Łowcy staroci: renowacje
9.50 „Magiczny Świat Davida Copperfielda” film fab.	20.30 Wiadomości	23.50 „Jak oni kłamią”	9.50 „Nie taka prosta historia”	12.00 Łowcy staroci
12.00 S. „Rawhide”	21.20 S. „Daleko od szosy”	00.00 Info Wieczór	10.15 S. „Maszyna zmian”	14.00 Wiejski dom w wielkim stylu
13.05 „Reżyserzy”	22.40 „Kabaretowe Naj”	00.35 „W akcji”	10.45 „Fajna Polska”	18.00 Łowcy staroci
14.05 S. „Od ucha do ucha”	23.05 „Polonia 24”		11.35 „Wyspy czasów Odyseusza”	19.00 Jak to działa?
14.40 „Kraj lat dziecińczych” film dok.	23.35 „Szansa na sukces”	6.30 „Nadzieja” reportaż	12.30 „Informacje kulturalne”	19.30 Jak to jest zrobione?
15.25 „Urodzeni artyści”		7.00 „Był taki dzień”	12.45 „Kuchnia Polskich Żydów”	20.00 Łowcy staroci: renowacje
16.35 „Dziewczyna z	6.35, 11.00 Serwis Info	7.05 „Informacje kulturalne”	13.15 S. „Blondynka”	21.00 Nagi instynkt przetrwania

Przytulanie ważne dla związku i zdrowia

Przytulenia są niezbędne dla zdrowia pary. Są przyjacielskie, wyrażają wzajemną miłość i wzmacniają więzi, a ponadto uwalniają hormon przywiązania — oksycytynę. Nie mówiąc już o tym, że dają poczucie spokoju i bezpieczeństwa.

Według badaczy z Ruhr Universität Bochum (Niemcy) przytulenie ze strony współmałżonka bardzo skutecznie redukuje stres u kobiet. Kilka wskaźników stresu, w tym poziom kortyzolu (hormonu wytwarzanego przez organizm w sytuacjach stresu lub strachu), spadło u kobiet, które podczas testu przytulały się lub otrzymywały uściski od swoich mężów.

Fot. Pixabay.com

Apteka zamknięta po 481 latach

„Nawet najlepsze czasy kiedyś się kończą... i tak po 481 latach żegnamy się z wami jako z klientami, partnerami biznesowymi i sąsiadami” — napisał na swojej stronie właściciel apteki Binder-gass w Norymberdze. 31 grudnia 2023 r. będzie ostatnim dniem jej działalności, która rozpoczęła się w 1542 r.

Matthias Mauser, spadkobierca i właściciel rodzinnego biznesu farmaceutycznego z kilkusetletnią tradycją, nie wyjaśnił przyczyn decyzji o zakończeniu działalności. Klientom wiekowej apteki podziękował za lojalność, życząc im — oczywiście — zdrowia. Jak zapewnił, dla farmaceutów z Binder-gass było zawsze ważne, że oferowali specjalny i leki produkowane w oparciu o sprawdzone przez pokolenia oryginalne receptury. Mieszkańcom Norymbergi brakować będzie apteki, która istniała dla nich od zawsze i znana była ze specyfików tworzonych

Wytatuował 97 proc. powierzchni ciała

Historia Keitha Gordona z tatuażami jest dość przewrotna. Brytyjczyk w wieku 17 lat zrobił pierwszy tatuaż, którego po niedługim czasie zaczął żałować. Zdecydował się na jego usunięcie. Po latach postanowił powrócić do takiego sposobu ozdabiania ciała i to... z prawdziwym przytupem. Zaczął błyskawicznie pozyskiwać nowe prace tatuatorów, a jego skóra pokrywała się kolejnymi dziełami artystów. Keith dzisiaj ma 67 lat i nie poprzestaje na wizytach w salonach tatuażu. Wytatuował już 97 procent powierzchni ciała i ma ambitny plan — jego celem jest 100 proc. z jednym wyjątkiem.

Fot. Freepik.com

Fotomigawka

■ Przedzimowe, ale wciąż jesienne słońce uwypukla „tradycyjne” zabudowania na tle szklanych brył nowoczesności... Fot. M. P.